

ДОКУМЕНТ ПРЕДОСТАВЕН ОТ БЪЛГАРИЯ

**ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ
ПОЗИЦИЯТА ЗА ПРЕГОВОРИ
ПО ГЛАВА 25 “МИТНИЧЕСКИ СЪЮЗ”
(CONF-BG 56/00 и 2/01)**

Република България желае да се позове на нейната Позиция за преговори по Глава 25 ”Митнически съюз” (CONF-BG 56/00 и 2/01) и на Общата позиция на Европейския съюз по глава 25 “Митнически съюз” (CONF-BG 29/01) и да предостави допълнителна информация по въпросите, поставени в документ CONF-BG 29/01.

Република България би искала да потвърди, че приема достиженията на правото на ЕС по глава 25 “Митнически съюз”, приети през 2000г. и ще ги прилага от датата на присъединяването.

**ИЗМЕНЕНИЯ В МИТНИЧЕСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ОБЩНОСТТА ОТНОСНО
СТОКИТЕ С ВЪЗМОЖНА ДВОЙНА УПОТРЕБА – РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕС) 1334/2000.**

До края на 2002 г. Република България напълно ще хармонизира Регламент 1334/2000 чрез приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол на външнотърговската дейност с оръжие и със стоки и технологии с възможна двойна употреба.

**ПРЕФЕРЕНЦИАЛНИ ПРАВИЛА ЗА ПРОИЗХОД И СИСТЕМА ЗА ПАН-ЕВРОПЕЙСКА
КУМУЛАЦИЯ НА ПРОИЗХОДА**

На 8 май 2001 г. бе подписано Споразумение за свободна търговия между Република България и Литва, което е ратифицирано от Народното събрание и ще влезе в сила от 01.01.2002 г. Във финална фаза са преговорите за сключване на Споразумение за свободна търговия с Латвия и Споразумение за свободна търговия с Естония. Очаква се тези споразумения да влязат в сила от 01.01.2002 г., което ще позволи функционирането на системата за пан-европейска кумулация на произхода от тази дата.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БИЗНЕС-СТРАТЕГИЯТА НА АГЕНЦИЯ “МИТНИЦИ”

Бизнес-стратегията на Българската митническа администрация (Приложение 1) беше актуализирана, за да отрази стратегическите цели, които е необходимо да бъдат постигнати, с оглед на пълното прилагане на достиженията на правото на ЕС от митническата администрация към момента на присъединяването. Стратегията посочва отговорните за осъществяването на стратегическите цели административни структури и залага финансовата рамка на процеса по изпълнение на критериите. Разработен е детайлизиран финансов план за финансовите и човешки ресурси, необходими за пълното прилагане на Бизнес-стратегията (Приложение 2).

РАЗВИТИЕ НА МИТНИЧЕСКАТА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

В настоящия момент, комуникационна инфраструктура на митническата

администрация се базира на комутируеми линии, свързваща всички митнически учреждения. До края на 2001 г. тази система ще бъде заменена от високоскоростна комуникационна мрежа тип WAN. Новата система ще свързва всички служби на Министерство на финансите. До датата на присъединяване комуникационната инфраструктура на митническата администрация ще бъде напълно модернизирана, така че да обезпечи нуждите по прилагането на достиженията на правото на ЕС.

ИНСТАЛИРАНЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА ИТ ПРИЛОЖЕНИЯТА В МИТНИЧЕСКАТА ОБЛАСТ, НЕОБХОДИМИ ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРАВО НА ЕС

Понастоящем, основата на Българската интегрирана митническа информационна система (БИМИС) е оперативна. ИТ приложенията в митническата област, необходими за гладкото прилагане на достиженията на правото на ЕС, ще бъдат поетапно прибавяни към основата като модули, за да се създаде най-късно една година преди датата на присъединяване една напълно функционираща информационна система, съвместима със системите на ЕС.

ВЗАИМОВРЪЗКА С МИТНИЧЕСКИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ НА ЕС

С оглед осигуряване на пълна взаимовръзка с митническите информационни системи на ЕС към момента на присъединяване, беше приета “Стратегия за изграждане, внедряване и развитие на БИМИС” (Приложение 3). Тази стратегия ще бъде внедрена в рамките на проект по програма ФАР, по линия на който ще бъде постигната пълна взаимовръзка на БИМИС с митническите информационни системи на ЕС.

НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕМЕТО ЗА ЧАКАНЕ ПО ГРАНИЦИТЕ

С цел намаляване на времето за чакане по границата са предприети следните мерки:

- Създаден е Междуведомствен съвет по въпросите на Граничните контролно-пропускателни пунктове, съставен от високопоставени служители от всички служби, извършващи граничен контрол. Сред основните му приоритети е осигуряване на силно ефективен и бърз контрол чрез подобряване на сътрудничеството между съответните служби (виж Вътрешна координация в рамките на митническата администрация и между нея и останалите органи по прилагане на законодателството, включително полиция/ гранична полиция и съдебните власти), както и
- В рамките на проект по програма Фар BG 98-06-02-03-0004 за засилване на граничния контрол е разработена “Стратегия за рационализиране на граничните операции, прилагани от БМА” (Приложение 4). Стратегията ще бъде актуализирана до края на 2001 г.

Предвидени са следните мерки:

- През 2002 г. ще бъде приета Наредба за организацията на граничната дейност, съобразена с Международната конвенция за хармонизиране на граничния контрол на стоки, както и
- В рамките на проект “Улесняване на търговията в Югоизточна Европа” на Световната банка, ще бъдат подобрени инфраструктурата и капацитетът на някои граничните пунктове по бъдещата външна граница на ЕС. Необходимо е по-нататъшно увеличаване на финансовите средства за пълното модернизиране на всички ГКПП по бъдещата външна граница на ЕС.

ЗАЩИТА НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

Що се касае до законовата и административната рамка за защита правата върху интелектуалната собственост, Република България би желала да се позове на

предоставената вече информация в рамките на преговорите по глава 5 “Дружествено право” (временно закрити, с оглед на съществуващото право на Общността).

В сила е Наредба за граничните мерки за защита на правата върху интелектуалната собственост, въвеждаща Регламент 3295/94. Тя оправомощава митническите органи да предприемат мерки за защита на правата върху интелектуалната собственост.

Мерки за прилагане на защитата на правата върху интелектуалната собственост ще бъдат въведени на национално ниво в Интегрираната митническа тарифа през 2003 г.

БОРБА С ИКОНОМИЧЕСКАТА И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

Основен приоритет в борбата с икономическата и организираната престъпност е подобряването на взаимодействието между митническата администрация, полицията, Прокуратурата и националната следствена служба.

От 1 октомври 2001 г. функционират мобилни митнически групи, които осъществяват контрол в рамките на митническата територия на България.

На 9 май 2001 г. е приета “Инструкция относно взаимодействието между митническите органи и органите на МВР по предотвратяване и разкриване на митнически и валутни нарушения”.

От 1999 г. се прилага Програма за партньорство между митниците и търговския сектор за противодействие на незаконния трафик. Във връзка с това са подписани четири Меморандума за разбирателство с авиокомпаниите, както и два с фирми за бързи куриерски услуги. Водят се преговори за подписване на подобни меморандуми с корабни агенти и контейнерни оператори.

По линия на проект по програма Фар BG 98-06-02-03-0004 за засилване на граничния контрол граничните пунктове ще бъдат снабдени със специализирано техническо оборудване за по-ефективно противодействие на икономическата и организираната престъпност.

ПРИЛАГАНЕ НА АНАЛИЗ НА РИСКА И СЕЛЕКТИВНИ МЕТОДИ

Проверките, извършвани от Българската митническа администрация, се основават на анализ на риска и селективните методи, съвместими с прилаганите от страните членки на ЕС.

Разработени са регионални рискови профили на граничните пунктове, отчитащи спецификата на съответния регион. При изработване на профилите се взема предвид сборът от конкретните фактори, характерни за всеки отделен риск, който увеличава или намалява степента на риска на съответната рискова област. Разработени са също селективни профили на локално ниво.

С цел повишаване на ефективността при прилагането на анализ на риска и селективните методи, във всички РМД бяха създадени специализирани звена за прилагане на тези методи.

IT основата за прилагане на анализ на риска и селективните методи ще бъде осигурена чрез въвеждане на модул за анализ на риска в БИМИС. Това ще позволи прилагане на анализа на риска и селективните методи в пълно съответствие с практиката на ЕС.

ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ

За осигуряване на гладкото функциониране на последващия контрол беше създадена специализирана дирекция “Последващ контрол” в Централното митническо управление. Чрез приемане на следните нормативни актове до края на 2002 г. ще бъде изработена нормативната основа, необходима за въвеждането на последващия контрол

и съответстваща на практиката на ЕС:

- Изменение и допълнение на Закона за митниците
- Изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания,
- Изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за митниците,
- Изменение и допълнение на Устройствения правилник на Агенция “Митници”, осигуряващ ефективното прилагане на централно ниво на свързаните с последващия контрол изменения в Закона за митниците, в Закона за административните нарушения и наказания и в Правилника за прилагане на Закона за митниците, както и
- Изменение и допълнение на Правилниците за организацията и дейността на регионалните митнически дирекции, осигуряващ ефективното прилагане на централно и местно ниво на свързаните с последващия контрол изменения в законодателството.

Одобрен е проект по програма Фар 2001 относно въвеждането на последващия контрол.

До края на 2002 г. ще бъдат изградени и ще заработят административните звена за последващ контрол на централно, регионално и местно ниво.

До края на 2003 г. ще бъде изградено третото ниво на последващия контрол чрез приемане на наредби и инструкции, насочени към постигане на възможно най-пълна степен на прилагане на съответните практики на ЕС. Пълно хармонизиране ще бъде постигнато от датата на присъединяване.

ИНТЕГРИТЕТ И СИСТЕМИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА

С оглед на професионалния интегритет, България разработва и прилага адекватни системи за обучение с цел по-нататъшното укрепване на капацитета, необходим за една професионална и мотивирана митническа администрация. В сътрудничество с експерти от страните-членки на ЕС се разработват системи за обучение. Те са базирани на "Стратегията за организация и управление на човешките ресурси" (Приложение 5) и "Стратегия за квалификация и преквалификация на кадрите в митническата администрация" (Приложение 6).

България ще продължи да привежда в съответствие с практиките и стандартите на ЕС политиката си за управление на човешките ресурси чрез:

- Осигуряване на стабилност на условията за работа чрез поетапно предоставяне до края на 2004 г. на статут на държавни служители на митническите инспектори, както и
- Засилване на системата за насърчаване на развитието в кариерата.

По линия на проекта “Борба с корупцията в БМА”, разработен в сътрудничество с експерти от страните-членки на ЕС, е подготвен учебен модул по митническа етика, който ще бъде включен като задължителен елемент в националните и регионални програми за обучение.

За по-нататъшно укрепване на митническата етика и за ефективна борба с измамата и корупцията е приета “Стратегия на БМА за борба срещу корупцията и други неправомерни действия на митнически служители” (Приложение 7). До края на 2001 г. ще бъде приета Инструкция за осъществяване на вътрешен контрол върху дейността на митническата администрация.

РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРАВОМОЩИЯТА

По силата на чл. 223 от Закона за митниците митническите органи разследват, констатираат и наказват нарушенията или опитите за нарушения на митническото законодателство, когато тези нарушения не са престъпни деяния по смисъла на НК. Налаганите от митническите органи наказанията са посочени в чл.30 на Закона за митниците.

Случаите на предполагаеми престъпни деяния, включително тези, свързани с корупция или незаконен трафик на наркотици, оръжие, боеприпаси и т.н., разкрити от митническите органи или полицията/гранична полиция, се предават на прокуратурата и следствените органи. По-леките престъпления могат да бъдат разследвани от полицията по бързата процедура, вместо от следствените служби. При наличието на достатъчно доказателства за извършване на престъпните деяния случаите се предават на съдебните органи.

Митническите органи нямат правомощия да извършват разследване. Следствените служби или полицията са натоварени с извършване на разследването. Те могат да:

- Събират доказателствен материал в съответствие с НПК
- Издирват, преследват и задържат заподозрени лица,
- Използват специални разузнавателни средства

Органите на Гранична полиция са отговорни за охраната на държавната граница и контрола върху преминаващите лица. Те не осъществяват митнически контрол.

Митническата администрация и полицията/граничната полиция могат да констатираат престъпления както на границата, така и във вътрешността на страната. В рамките на установеното сътрудничество те се уведомяват взаимно за разкрити престъпления или митнически нарушения.

Всички наказания, наложени от митническата администрация или съдебните органи, подлежат на обжалване.

До края на 2001 г. ще бъде разработен проект на План за действие за предоставяне на допълнителни правомощия на митническата администрация за борба с митническите нарушения. Акцентът ще бъде поставен върху уеднаквяването със съответната практика на ЕС чрез предоставянето на допълнителни правомощия на митническите органи по отношение разследването на контрабандата, измамата и незаконния трафик на наркотици.

КООРДИНАЦИЯ В РАМКИТЕ НА МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ И МЕЖДУ НЕЯ И ОСТАНАЛИТЕ ОРГАНИ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО (ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОЛИЦИЯ/ ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ И СЪДЕБНИТЕ ВЛАСТИ)

България отдава голямо значение на изграждането на интегрирана система за управление на граничния контрол, базирана на ефективното сътрудничество между всички служби, осъществяващи граничен контрол.

С цел подобряване на координацията между действията на органите, осъществяващи граничен контрол, и насърчаване на по-нататъшното сътрудничество между тях, с Постановление № 70 на Министерския съвет беше създаден Междуведомствен съвет по въпросите на Граничните контролно-пропускателни пунктове. Той включва високопоставени служители на службите за митнически, паспортен, санитарен, ветеринарен, фитосанитарен и транспортен контрол. Основните цели на съвета са:

- Изработване и контрол върху прилагането на Програма за развитие на граничния контрол
- Представяне на предложения за приемането на ново законодателство за подобряване управлението на граничния контрол;
- Определяне на финансовите рамки за развитие на граничния контрол и уведомяване на съответните служби, отговорни за планирането на държавния бюджет, за своите заключения, както и
- Решаване на текущи въпроси, свързани с граничния контрол.

По силата на Наредба 70/1998 решенията на Съвета са задължителни за институциите, осъществяващи граничен контрол.

Ключови мерки, свързани с подобряване на вътрешната координация в рамките на митническата администрация, са описани под следните заглавия в настоящия документ:

- Изпълнение на Бизнес-стратегията на Агенция “Митници”,
- Развитие на митническа комуникационна инфраструктура,
- Намаляване на времето за чакане по границите,
- Интегритет и системи за обучение и
- Еднакво прилагане на митническите процедури на цялата митническа територия на България.

През месец октомври 2001 г. между Агенция “Митници” и Министерството на вътрешните работи се подписа Меморандум за разбирателство. Той определя рамката на взаимно сътрудничество в областта на граничния контрол, борбата с организираната и икономическата престъпност и защитата на правата върху интелектуалната собственост.

Изградени са съвместни екипи от Агенция “Митници” и МВР за подобряване ефективността на борбата срещу трафика на наркотици.

В процес на подготовка е и Меморандум за разбирателство между Агенция “Митници” и Министерството на правосъдието. Той цели създаване на условия за по-ефикасно сътрудничество между митническите власти и съдебната система. Проектът на Меморандума предвижда:

- Законодателни промени, целящи ускоряване на съдебното производство,
- Обучение на магистрати по прилагане на митническото законодателство,
- Сформиране на екипи от съдии, специализирани в митническото законодателство,
- Прокурорски надзор по дела, свързани с митнически въпроси, и
- Подобряване на оперативните връзки между Агенция “Митници” и Министерството на правосъдието.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ МИТНИЧЕСКИТЕ ОРГАНИ И БИЗНЕСА

С финансовата подкрепа на ЕС и в сътрудничество с митническите администрации на страни-членки на ЕС бяха подготвени инструкции за прилагане на митническото законодателство, предназначени специално за бизнес операторите. Те гарантират прозрачност и еднакво прилагане на митническото законодателство.

До края на 2001 г. ще бъде отворена Интернет страница, предоставяща подробна

информация по всички правни аспекти на дейността на митническата администрация, придружена от указания за тяхното прилагане.

До края на 2001 г. ще бъде създаден Митнически консултативен комитет. Той ще институционализира срещите между представители на митническата администрация и бизнес средите. Комитетът ще играе съществена роля при разработване на митническите политики.

ЕДНАКВО ПРИЛАГАНЕ НА МИТНИЧЕСКИТЕ ПРОЦЕДУРИ НА ЦЯЛАТА МИТНИЧЕСКА ТЕРИТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ

По силата на Закона за митниците процедурите са в сила и трябва да бъдат прилагани еднакво на цялата митническа територия на България. Митническата администрация ще продължи усилията си за гарантиране на еднаквото прилагане на митническите процедури. За тази цел се предвижда:

- разработване и прилагане на ефективни системи за обучение;
- приемане на ясни и детайлни инструкции за прилагане на всички митнически процедури, както и
- въвеждане на модули на БИМИС по процедурите през 2002 г. Това ще гарантира еднакво прилагане на митническите процедури във всички митнически учреждения.

МИТНИЧЕСКИ ЛАБОРАТОРИИ

Митническата администрация разполага с централна митническа лаборатория в София и регионална в Русе. До края на 2001 г. ще бъде приета “Стратегия за изграждане и модернизиране на митническите лаборатории”. Прилагането на тази стратегия ще осигури въвеждането на ефективни методи за анализ. Ще бъде създадена мобилна химическа лаборатория.

До края на 2004 г. ще бъде модернизирана единната митническа информационна лабораторна система, с цел:

- подобряване прилагането на тарифното класиране и Общата митническа тарифа и
- надлежно съхраняване и предоставянето на резултатите от лабораторните изследвания.

ПРАВИЛНО СЪБИРАНЕ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ТРАДИЦИОННИТЕ СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ НА ЕС

Прилаганите в момента разпоредби, свързани с митническото задължение, са в пълно съответствие с правото на ЕО.

Създадена е система за регистриране на митническите задължения, която записва данни за регистрираните, дължимите и платените мита. Внедрява се модул “Митническо задължение” от БИМИС. Използват се стандартизирани кодове за идентификация на бюджетните приходи, в зависимост от типа митническо задължение, начините на плащане и задължените лица.

От датата на присъединяване Агенция “Митници” ще отговаря за правилното събиране, администриране и контрол на традиционните собствени ресурси на ЕС, включително и тези, свързани с прилагането на ОСП. Това ще се осъществява в пълно съответствие с правото на ЕС.

Ще бъдат открити бюджетни сметки за традиционните ресурси, съответстващи на сметки “А” и “В” в съответствие с Регламент 1150/2000. Ще бъдат разработени процедури за съхраняване на необходимия документационен архив.

След присъединяването си Агенция “Митници” ще изчислява, събира и констатира

митата и налозите, съставляващи традиционните собствени ресурси на ЕС в пълно съответствие с правото на Общността. Необходимите доклади и декларации ще бъдат надлежно предоставяни на ЕК.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ВСИЧКИ ПОЛИТИКИ НА ОБЩНОСТТА, АДМИНИСТРИРАНИ ОТ МИТНИЧЕСКИТЕ ОРГАНИ, И ПО-СПЕЦИАЛНО ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА

От датата на присъединяване България ще осигури надлежното провеждане на всички политики на Общността, администрирани от митническите органи и по-специално общата селскостопанска политика (ОСП)

ПРИЛАГАНЕ НА ОСП

Обща митническа тарифа и номенклатури

Определяне на вносните мита за смеси и асортименти, съдържащи селскостопански продукти

Регламент 3324/80 ще бъде прилаган от датата на присъединяването с въвеждането на Общата митническа тарифа.

Процедура за промяна на Общата митническа тарифна номенклатура за селскостопански стоки

Регламент 234/79 ще бъде прилаган от 2005 г. чрез въвеждане в Българската митническа тарифа на директни и индиректни специфични митнически ставки, съответстващи на Общата митническа тарифа.

Селскостопанска продуктова номенклатура за експортни субсидии

Регламенти 1766/92 и 3846/87 ще бъдат прилагани от датата на присъединяване.

Финансиране на ОСП

До края на 2005 г. ще бъде създадена разплащателна агенция в съответствие с Регламенти 1258/99, 1663/95 и 296/26. В този контекст митническата администрация ще извършва контрол върху лицензирането и изплащането на експортни субсидии.

Система за лицензиране

В съответствие с Регламент 1291/2000 лицензирането ще се извършва от Министерството на земеделието. Митническата администрация ще контролира износа на подлежащи на лицензиране стоки.

Изплащане на експортни субсидии

Митническата администрация ще осигурява необходимата за извършване на контрола на плащанията на експортни субсидии информация в пълно съответствие с Регламенти 386/90, 2221/95 и 800/99.

РАЗПОРЕДБИ, КОИТО ЕС СЧИТА КАТО НЕОБХОДИМИ ДА БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ В ДОГОВОРА ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ

България се съгласява да включи в своя договор за присъединяване разпоредбите, упоменати в Документ (CONF – BG29/10).

* *

*

Българското правителство предлага преговорите по тази глава да бъдат временно закрити въз основа на съществуващите достижения на правото на Общността.

При необходимост или новости в достижения на правото на Общността, България осъзнава необходимостта от провеждането на допълнителни преговори преди

приключването на Междуправителствената конференция.

Списък на приложенията:

- Приложение 1: Актуализирана Бизнес-стратегия на Българската митническа администрация (резюме)
- Приложение 2: Детайлизиран финансов план на бюджетните и човешките ресурси, необходими за пълното прилагане на Бизнес-стратегията на БМА
- Приложение 3: Стратегия за изграждане, внедряване и развитие на БИМИС
- Приложение 4: Стратегия за рационализиране на граничните операции, прилагани от БМА (резюме)
- Приложение 5: Стратегия за организация и управление на човешките ресурси (резюме)
- Приложение 6: Стратегия за начална квалификация и специализация на кадрите в митническата администрация (резюме)
- Приложение 7: Стратегия на БМА за борба срещу корупцията и други неправомерни действия на митнически служители (резюме)

БИЗНЕС-СТРАТЕГИЯ
НА МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
(резюме)

ВЪВЕДЕНИЕ

Бизнес-стратегията очертава главните приоритети, цели и основни сфери на дейност на Българската митническа администрация (БМА), с цел да бъде осигурено ефективното прилагане на достиженията на правото на ЕО в областта на Митническия съюз.

ФАКТОЛОГИЯ

БМА е централизирана система, в която работят 3826 души, структурно разпределени в Централно митническо управление, пет Регионални митнически дирекции, 17 митници и 102 митнически бюра и пунктове. Тя събира 45 % от приходите в държавния бюджет в т.ч. традиционните собствени ресурси и ДДС на границата. БМА се нарежда на едно от първите места сред митническите администрации в Европа по брой разкрития и по задържани количества наркотици. От 1973 г. е член на Световната митническа организация.

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Една година преди датата на присъединяване на България към ЕС ще бъде постигнат пълен капацитет за прилагането на митническото законодателство на Общността.

В предприсъединителния период БМА ще реформира структурите си, за да осигури максимално висока степен на хармонизация и прилагане на достиженията на правото на ЕО, с цел обезпечаване на ефективното прилагане на митническото законодателство на Общността. При присъединяването си БМА ще разполага с човешки и технически ресурси, необходими за правилното прилагане на всички политики на ЕО и за събиране на приходите от традиционните собствени ресурси за бюджета на ЕС.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Целите и задачите на Българската митническа администрация са формулирани на базата на следните основни стратегически документи:

- Европейско споразумение за асоцииране /ЕСА/
- Партньорство за присъединяване
- Национална стратегия за присъединяване на Р България към ЕС
- Позиция за преговори по Глава 25 “Митнически съюз”
- Национална програма за приемане достиженията на правото на ЕС

- Декларация за потвърждаване на стратегията за подготовка на митническата и данъчна администрация в Р България за присъединяване към ЕС
- Национална стратегия за подготовка на БМА за присъединяване към ЕС и Програма за изпълнението ѝ

ЦЕЛ 1: АДАПТИРАНЕ НА МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ КЪМ ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕС ЗА СТРАНИТЕ-ЧЛЕНКИ.

Задачи:

- 1.1. Пълна хармонизация на българското митническо законодателство с митническите разпоредби на ЕС.
- 1.2. Прилагане на нормативната база в съответствие с практиката на страните-членки на ЕС.
- 1.3. Осигуряване на ефективен контрол на бъдещата външна граница на ЕС.
- 1.4. Осигуряване на техническо и организационно съответствие с ЕС – комуникационно и технологично приспособяване
- 1.5. Свързване на транзитните системи на Общността и Р.България
- 1.6. Подготовка на митническата администрация да изпълнява задачи, произтичащи от Общата селскостопанска политика /ОСП/ на ЕС
- 1.7. Подобряване на организацията и управлението на човешките ресурси.
- 1.8. Адаптиране на системата за обучение към промените в митническата администрация.
- 1.9. Борба с корупцията.

ЦЕЛ 2: ЗАСИЛВАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ С ИКОНОМИЧЕСКИЯ И ТЪРГОВСКИЯ СЕКТОР И ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Задачи:

- 2.1. Прилагане на митнически процедури, улесняващи законния трафик.
- 2.2. Осигуряване на прозрачност в дейността на митническата администрация и подобряване на комуникацията и обратната връзка с икономическия, търговския сектор и обществеността.

ЦЕЛ 3: ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА ПРИ СЪБИРАНЕТО НА МИТНИ СБОРОВЕ И ДРУГИ ДЪРЖАВНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ КОМПЕТЕННОСТТА НА БМА.

Задачи:

- 3.1. Осигуряване максимална събираемост на бюджетните приходи
- 3.2. Изграждане на мрежа от митнически лаборатории

ЦЕЛ 4: ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЪРЖАВНАТА МИТНИЧЕСКА ПОЛИТИКА В БОРБАТА С МИТНИЧЕСКИТЕ И ВАЛУТНИ НАРУШЕНИЯ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

Задачи:

- 4.1. Засилване на граничния и вътрешния контрол.
- 4.2. Оптимизиране на дейността по пресичане на незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори.

III. ФИНАНСИРАНЕ

Подобните данни, свързани с финансирането, са дадени в приложенията, разпределени по съответните цели и по години.

Дейностите по изпълнение на стратегическите цели, посочени в Приложенията, ще бъдат финансирани от:

- държавния бюджет;
- фондовете на програма Фар и Бюрото за техническа помощ към Европейската комисия ТАИЕХ;
- Световната банка и
- проекта на Европейската комисия “Улесняване на търговията и транспорта в Югоизточна Европа”.

Част от проектите ще се реализират без допълнителни инвестиции. Някои от тях бяха финансирани през 1998 и 2000г. със средства по програма Фар, включително Национални програми Фар 1998, ФАР 2001, ФАР 2002, Фар 2000 Трансгранично сътрудничество между България и Румъния, 1998 – 2001 съвместна Програма на UNDCP – Фар за Засилване на правоприлагащите органи в страните от Югоизточна Европа в борбата срещу наркотрафика. Оставащите средства по тези програми ще бъдат разпределени главно за обучение, консултации и доставка на оборудване. Сумите, предвидени за финансиране по линия на Програма Фар за 2002г., зависят от договореността, която ще бъде постигната между Министерство на външните работи на Република България и Европейската комисия. Поради тези причини финансирането за 2003-2004г. може да бъде променено.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В Бизнес-стратегията са посочени тези митнически дейности, които Българската митническа администрация счита за определящи развитието ѝ в предприсъединителния период. Стратегията се актуализира периодично въз основа на промените в правото на ЕО и в българското митническо законодателство. Стратегията е одобрена от Министерски съвет и нейното финансиране се гарантира от правителството.

ДЕТАЙЛИЗИРАН ФИНАНСОВ ПЛАН
НА БЮДЖЕТНИТЕ И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ,
НЕОБХОДИМИ ЗА ПЪЛНОТО ПРИЛАГАНЕ НА БИЗНЕС-СТРАТЕГИЯТА
НА МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Цел 1: Адаптиране на митническата администрация към изискванията на ЕС за страните-членки

Задача 1.1. Уеднаквяване на българското митническо законодателство с митническите разпоредби на ЕС

Допълнителни стратегически документи:

- План-програма “Законодателство”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Разработване на изменения и допълнения на нормативната база за вътрешното ѝ хармонизиране и за хармонизирането ѝ с правото на ЕО В т.ч.:	01.01.2006	<ul style="list-style-type: none"> • Обнародване, издаване и влизане в сила на нормативни и административни актове в съответствие с европейските • Създаване на система от правила за администриране на мерките, въведени в съответствие със селскостопанската, търговската и други политики на РБ на база на концепцията, на която е основан TARIC 	АПИО в сътр. с всички дирекции	Всички министерства, МС	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 236,4хил.€/год. 0.2 млн.€от Програма ФАР 2002, Проект “Компютъризация и връзки със системите, управлявани от ГД TAXUD” 	47	
1.1. Изменения и допълнения на Закона за митниците и нормативните актове, свързани с него, с цел поддържане на достигнатото ниво на хармонизиране със законодателството на ЕС	Ежегодно до 2006 г.	<ul style="list-style-type: none"> • Обнародване, издаване и влизане в сила на нормативни и административни актове, съответстващи на европейските • Изменение и допълнение на ЗМ и ППЗМ във връзка с реформата в митнически икономически режими) 	АПИО в сътр. с дирекции		<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 75,5хил.€/год. • ФАР 2001 - 0.25 млн. € (вкл. зад. 1.5, т. 1 и т.3) Проект “Реформирана и автоматизирана на транзитна процедура и реформа в митническите процедури с икономически ефект” 	15	

						Административен капацитет	
1.2. Сключване на междуправителствени спогодби за сътрудничество и взаимопомощ в митн. област	Постоянно до 2006 г.	По-висока степен на сътрудничество между страните по спогодбите	АПИО в сътр. с дирекции	МВнР, Заинтересовани министерства	ДБ – 15,1хил.€/год.	3	
1.3. Законодателни промени, насочени към разширяване на правомощията на митническите органи в областта на разузнаването и разследването, вкл. в борбата с незаконния трафик на наркот. вещества и прекурсори	Края на 2002г.	Изменение и допълнение на нормативната база	АПИО в сътр. с дирекции	МВР, ССС	ДБ – 50,3хил.€/год.,	10	
1.4. Организационни мерки за въвеждане на нови институции, които изготвят или съгласуват проекти на митническо законодателство и дават оценки на “икономическите условия” при вземане на решения	2006г.	<ul style="list-style-type: none"> • Функциониране на новосъздадените институции 	АМ, ЦМУ	МФ	ДБ - 40,2хил.€/год.	8	
1.5. Изменения и допълнения на нормативната база с оглед въвеждането и прилагането на последващия контрол в съответствие с европейското законодателство	31.12.2003г	<ul style="list-style-type: none"> • Изменения и допълнения на ЗМ, ППЗМ, Устройствения правилник на АМ, правилниците за организацията и дейността на РМД; • Създаване на наредби и инструкции за провеждане на последващия контрол. 	ПК, АПИО с всички дирекции	МФ, МС	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 55,3хил.€/год. • Проект по програма ФАР - 0.55 млн. € (вкл. зад.1.8, т.2.2) Туининг проект “Управление на човешки ресурси, организация и управление, последващ контрол” 	11	
2. Подготовка на правни разпоредби, регулиращи въпроси, които не са обхванати от общностното законодателство на ЕС	01.01.2005	Наличие на национално законодателство, допълващо и доразвиващо това на Общността	АПИО с всички дирекции	Вс.министерства, МС	ДБ - 181хил.€/год.	36	
3. Преглед на действащото законодателство в областта на международните споразумения, касаещи митн.	2006 г.	<ul style="list-style-type: none"> • Обнародване в ДВ • Оттегляне и приемане на резерви 	АПИО с всички дирекции	МВнР, Заинтересовани	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 15,1хил.€/год. •необходими 	3	

						Административен капацитет	
дейност и предприемане на мерки за присъединяване на РБ към международ. конвенции в митн.област, по които ЕС е страна (Истанбулска конвенция, КОТ, КЕАД, Конвенция Найроби, и др, на които РБ още не е договаряща страна и присъединяване към Ревизираната Конвенция Киото).				министерства	са външни средства		
4. Подготовка на официални преводи на всички разпоредби на митническото законодателство на ЕС и участие в процедурите за въвеждане в действие	2006	Наличие на “заверени” преводи в редакцията на ДВ	АПИО с всички дирекции	Център за преводи към МС	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 30,2хил.€/год. • необходими са външни средства 	6	

- Административен капацитет за ЧР: общо 92 = 0,463 млн. €/год.

Задача 1.2. Прилагане от Българската митническа администрация на нормативната база, в съответствие с практиката на страните-членки на ЕС.

Допълнителни стратегически документи:

- План-програми

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Създаване на подходяща организационна система за осигуряване в прилагането на правото от митническите органи	2002	Липса на основателни жалби от местни и чужди оператори относно различно тълкуване на едни и същи разпоредби	АПИО, РМД	МФ, Бизнес-организации, ЕК, Митници на страните-членки	• ДБ - 70,4хил.€/год.	14	
2. Подобряване на комуникацион-ната система вътре в БМА	Постоянно	Липса на всякакви забавяния при предаване на информацията от ЦМУ към митническите служби и обратно	АПИО, МСА	МФ – ИО	ДБ - 603,6хил.€/год.	120	
3. Подготовка и поддържане на наръчници и инструкции с митнич. Законодателство, с които да се покриват напълно всички дейности при липса или неактивност на ИС	2006		АПИО – ЧР, ТП, МРП и НУЦ	МФ	ДБ - 301,8хил.€/год.	60	
4. Създаване на административни структури с оглед прехвърляне на значителна част от правомощията за вземане на решения и регулиране в областта на митническата политика към институциите на ЕО след присъединяването към ЕС	2006	Утвърдени правила за вътрешния ред. Наличие на достатъчно на брой и добре подготвени експерти	АПИО – ЧР, ТП, МРП, МРР, МСА	МФ, МВнР МП	ДБ - 60,4хил.€/год.	12	

- Административен капацитет за ЧР: общо 206 = 1.036 млн. €/год.

Задача 1.3. Мерки на митническата администрация за функциониране на бъдещата външна граница на ЕС

Допълнителни стратегически документи:

- Международна конвенция за хармонизиране на граничния контрол на стоките
- Проект “Улесняване на търговията и транспорта в Югоизточна Европа” на ИСЮЕ
- Стратегия за рационализиране на граничните операции, прилагани от БМА
- План-програми

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Създаване на технически условия на митниците по бъдещите външни граници – източна, западна, северна (река Дунав), част от южната	2006	<ul style="list-style-type: none"> • строително инвестиране - закупуване на специализирано оборудване • ефективно използване 	ФСДУС, РМД	МФ- ДКС, МВР, Гранична полиция, Предст. на местн. власт	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 402,4хил.€/год. • Външни източници 	80	ТСГ България-Румъния 2000 – вкл. в зад.4.1, т.3
2. Организационни действия по укрепването на митническите пунктове по бъдещата външна граница. Увеличеният брой служители и тези от границите с Гърция ще се ориентират към ОСП.	2006	<ul style="list-style-type: none"> • увеличаване на броя на персонала на структурите по външната граница (с 10 % от сега работещите) • преместване на служителите от границата с Гърция 	АПИО – ЧР, РМД	МФ - ДКС Съответните гранични служби	ДБ -		
3. Изменения и допълнения на нормативната база (НК и НПК и др.) за въвеждане на ефективни и хармонизирани с европейските наказателни режими с цел укрепване на бъдещата външна граница на ЕС	2005	<ul style="list-style-type: none"> • Получаване на допълнителни и разширени правомощия за контрол над лица, стоки, транспортни средства, документи и търговски архиви на границата и във вътрешността на страната • Усъвършенстване на Инструкцията за взаимодействие с МВР 	АМ, МРР, АПИО, ЕИМС	МФ, МВР, ССС	ДБ - 100,6хил.€/год	20	

- Административен капацитет за ЧР: общо 92 = 0.463 млн. €/год.

Задача 1.4. Осигуряване на техническо и организационно съответствие с ЕС – комуникационно и технологично приспособяване.

Допълнителни стратегически документи:

- Стратегия за изграждането, внедряването и развитието на БИМИС
- План-програми “Компютъризация” и “Инфраструктура и оборудване”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансиране	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Изработване, приемане, изпълнение и периодично актуализиране на дългосрочна програма за инвестиц. осигуряване на необходимата инфраструктура, оборудване и системен софтуер до 2006 г. в т. ч. разработването на WAN (национ. разширена мрежа за обмен на информация)	Поетапно до 2006	<ul style="list-style-type: none"> • методология за правилно програмиране на потребностите • Модел за организация и оборудване на ЕС гранично митн. учреждение и план за прилагане на м-ла • Наличие на планове и изпълнени дейности по тях: <ul style="list-style-type: none"> * за строителство * за оборудване * за ефективно използване • функциониращи процедури за комуникация във всички звена на МА 	ФСДУС, МСА, РМД,	МФ–ДКС, МРРБ, МВР, АД “Инф. обслужване”	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 125,8хил.€/год. • Свет.банка - 6, 9 млн. € • Програма ФАР 2000 – Проект Трансгр. Сътрудничество - 2,5 млн. € 	25	
1.1. Въвеждане на методология за анализ на разходи-ползи за оценка на потребностите от доставки	2004				<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 35,2хил.€/год. • НРАА: <ul style="list-style-type: none"> * ФАР 2003 – 0.012 млн. €, * ФАР 2004 – 0.025 млн. € (вкл. за т. 1.2.) 	7	
1.2. Въвеждане на система за управление на инвентара	2004				вкл. в т.1.1.		
2. Разработване на връзка с Генерална Дирекция “Данъци и митнически съюз” на ЕК и страните-членки	31.12.2005	Функциониращи техн. устройства и комуникационни процедури	МСА	МФ–ДКС АД “Инф. обслужване”	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 477,9хил.€/год. • НРАА: ДБ–0.5 млн. € ФАР 2002 – 	95	ДБ – 250 000 €

					3 млн. €; • ФАР 2002 Приложно разработване на изискванията за връзка със системите на ЕС на нац. ниво като част от БИМИС-4.8 млн. € (предстои одобрение)		
3. Внедряване на БИМИС (Автоматизиране на ключовите дейности на митническата администрация, както и на управлението на информационните източници на митническите служби Разработване на модули на БИМИС: • Митническо оформяне • Управление на транзита • Митническо задължение (финансова подсистема) • Митническо разузнаване и разследване • Решения на митническите органи • Човешки ресурси • Инспекторат • Модул– системи за управление на Интегрирана тарифа	Поетапно до 2006 - 2002 - 2004 - 2002 - 2003 - 2003 - 2003 - 2003 - 2005	Функциониращи IT системи, автоматизиращи дейността на МА	АМ, МСА, ЕИМС-ФАР, ФСДУС, РМД	- МФ - АД “Инф. обслужване”, - други държавни администрации, - НСИ - МА на ЕС - МА на асоц. страни - ЕК	• ДБ - 477,9хил.€/год. • Програма ФАР 2002: Проект “Компютързация и връзки със системите, управлявани от ГД TAXUD • ДБ -1 млн.€ • НРАА: - 4 млн.€ по Програма ФАР - 1,5 млн. € от ДБ	95	Модернизация на работните места

- Административен капацитет за ЧР: общо 222 = 1.12 млн. €/год.

Задача 1.5. Свързване на транзитните системи на Общността и Р България

Допълнителни стратегически документи:

- Конвенция за Общия транзит
- Конвенция за опростяване на формалностите при търговията със стоки (Конвенция за Единния административен документ)
- Стратегия за изграждането, внедряването и развитието на БИМИС
- План-програма “Транзит”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Продължаване на дейностите по присъединяване към Конвенцията по Общия транзит и Конвенцията за опростяване на формалностите при търговия със стоки	31.01.2004г	Участие в работните групи към КОТ и КЕАД, предвид специалния статут на наблюдател;	МРП, МСА ЕИМС, МРР, АПИО РМД	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 35,2хил.€/год. • Програма ФАР 2001 – Проект “Реформирана и автоматизирана на транзитна процедура и реформа в митническите процедури с икономически ефект” (вкл. в зад.1.1, т. 1.1) 	7	
2. Изграждане на транзитен център	31.01.2004г	Въвеждане в експлоатация на определен тип център в зависимост от развитието на транзитните системи	МРП, МСА ЕИМС, МРР, АПИО РМД	МФ	ДБ - 40,2хил.€/год.	8	
3. Развитие на национална транзитна система в съответствие с реформиращата се Обща транзитна система	31.01.2004	<ul style="list-style-type: none"> • Имплементация на разпоредбите в националното законодателство; • Приемане и влизане в сила на съответните нормативни и 	МРП, МСА ЕИМС, МРР, АПИО РМД	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 35,2хил.€/год. • Програма ФАР 2001 – Проект “Реформирана и 	7	

		административни актове			автоматизира на транзитна процедура и реформа в митническите процедури с икономическ и ефект” (вкл. в зад.1.1, т. 1.1)		
--	--	------------------------	--	--	--	--	--

Забележка : Срокът за дата на влизане в сила на КОТ и КЕАД за Р България е условен, тъй като зависи и от получаването на конкретна покана за това.

- Административен капацитет за ЧР: общо 22 = 0,111млн. €/год.

Задача 1.6. Подготовка на митническата администрация да изпълнява задачи, произтичащи от Общата селскостопанска политика (ОСП) на ЕС

Допълнителни стратегически документи:

- Документите на ОСП

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Анализ на моделите на митническия контрол, свързан с ОСП в различни страни-членки и избор на модел в РБ	2003	Избор на модел и развитие на план за действие	АПИО-ЧР, ТП, РМД	МФ, МИК, Агенции ЕК	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 80,5хил.€/год. • Необходимо външно финансиране (евентуален ФАР проект) 	16	
2. Активно сътрудничество с отговорните министерства по въвеждане на политиките от ОСП в страната в частност граничните мерки (*) относно човешки ресурси и обучение виж т.1.7 и т.1.8.	2005	<ul style="list-style-type: none"> • въвеждане на текстовете относно митническия контрол • създаване на необходима експертиза по мерките от ОСП • създаване на организация за работа по места 	АПИО-ЧР, ТП, РМД	МФ, МИК, Агенции Митн. адм. на ЕС страна ЕК	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ • Необходимо външно финансиране 		

- Административен капацитет за ЧР: общо 16 = 0,081 хил. €/год.

Задача 1.7. Подобряване на организацията и управлението на човешките ресурси

Допълнителни стратегически документи:

- Стратегия за организация и управление на човешките ресурси
- Стратегия за квалификация и преквалификация на кадрите в БМА
- План-програми “Организация и управление” и “Управление на човешките ресурси”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Изработване на План за човешките ресурси, необходими към датата на присъединяването към ЕС	2003	Наличие на документ, отразяващ намеренията	АПИО-ЧР	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 60,4хил.€/год. • Програма ФАР 2001, Проект “Управление на човешките ресурси, организация и управление и последващ контрол” - 0.5 млн. € (вкл. т.2, 3, 4) 	12	
2. Постигане на пълно съответствие на трудовите и служебни правоотношения с националното законодателство и с това на ЕС	2006	<ul style="list-style-type: none"> • Изравняване на статута и заплащането на служителите • Привеждане на трудовите и служебни правоотношения в съответствие с бълг. законодателство, което до тогава да отговаря на това на ЕС 	АПИО-ЧР	МТСП	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 60,4хил.€/год. • Програма ФАР 2001, Проект “Управление на човешките ресурси, организация и управление и последващ контрол” (вкл. т.1) 	12	
3. Изграждане на обособени и обединени кадрови системи за набиране, управление и оценка на професионалното представяне, повишаване и израстване в кариерата,	Етапно до 2005	<ul style="list-style-type: none"> • Проект “Управление на ЧР и организация и управление” по нац. програма ФАР 2001 • Балансирано съотношение при подбора на кадри с 	АПИО-ЧР РМД	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 40,2хил.€/год. • Програма ФАР 2001, Проект 	8	

обучение и развитие, преместване, прекъсване, освобождаване, пенсиониране, възнаграждение и определяне условията на труд		различна специализация за нуждите на съответните функционални отдели <ul style="list-style-type: none"> • Критерии за оценка на представянето • Наличие на длъжностни характеристики за всяка категория служители и за всяка длъжност 			“Управление на човешките ресурси, организация и управление и последващ контрол” (вкл. т.1)		
4. Създаване на система за мотивация и санкциониране на служителите, осигуряване на условия, насърчаващи високо квалифицираните служители да работят в митн. администрация		<ul style="list-style-type: none"> • Попълване от служителите на анкетни карти за оценка на функц. на системата – резултатите са насоки за подобряване на кадровата политика. 	АПИО-ЧР ръководство	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 25,2хил.€/год. • Програма ФАР 2001, Проект “Управление на човешките ресурси, организация и управление и последващ контрол” (вкл. т.1) 	5	

- Административен капацитет за ЧР: общо 37 = 0,186 млн. €/год.

Задача 1.8. Адаптиране на системата за обучение към промените в митническата администрация.

Допълнителни стратегически документи:

- Стратегия за квалификация и преквалификация на кадрите в БМА
- План-програма “Обучение”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансиране	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Периодичен анализ на приоритетите и нуждите от обучение	Постоянно	<ul style="list-style-type: none"> • Ежегодно провеждане на анкети с началниците на митници и оперативните служители; • Доклади за резултатите от АНО на висшето ръководно ниво; • Отразяване на резултатите от АНО в учебните планове 	НУЦ, РМД		ДБ - 201,2хил.€/год	40	
2. Редовно актуализиране на Стратегията за квалификация и преквалификация на кадрите в БМА, отразяващо задачите във връзка с бъдещото членство в ЕС, включително увеличаване на курсовете по чужди езици	Постоянно	<ul style="list-style-type: none"> • Познаване на acquis от всеки служител, в зависимост от функциите му • Владее на поне един чужд език на средно ниво от всички оперативни митн.служители 	НУЦ, РМД		ДБ - 25,2хил.€/год.	5	
2.1 Обучение на митнически служители за поемане на новите функции и отговорности, произтичащи от ОСП	Етапно до 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на учебни модули по ОСП • Проведени курсове във всички митници 	НУЦ, МРП, ТП, РМД	МФ, МЗГ, Агенции	ДБ - 25,2хил.€/год. Необходими се външни средства	5 Необходими са лектори от ЦМУ или щатен преподавател	
2.2 Обучение на персонал за провеждане на последващ контрол	Етапно до 2003	Наличие на експерти, способни на проверки във фирмите	НУЦ, ПК		<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 50,3хил.€/год. • ФАР 2001 - Проект “Управление на човешките ресурси, организация и управление и последващ контрол” (вкл. в зад. 1.1, т. 1.5) 	10	
2.3 Обучение на персонала, работещ с модул “Митническо задължение” и за прилагане на европейските практики по отсрочване,	Етапно до 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на учебен модул “Митническо задължение” • Курсове със служители от всички митници по прилагане на евр.прак- 	ФСДУС, НУЦ		<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 321,9хил.€/год. • необходими са външни 	64	

възстановяване и опрощаване на митническите задължения		митници по прилагане на евр.практики по отсрочване, възстановяване и опрощаване на митн. задължения			са външни средства		
2.4 Създаване на учебни програми за персонала, работещ в отделите за събиране и управление на бюджетните приходи	Етапно до 2006	Ежегодни курсове с персонала, работещ в отделите за събиране и управление на бюджетните приходи		МФ, Сметна па-лата (Уч. център)	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 301,8хил.€/год. • необходими са външни средства 	60	
2.5 Разработване на специализирани програми за обучение на кадрите на лабораториите	31.12.2002	<ul style="list-style-type: none"> • Приемане на стратегия за обучение и развитие на специалистите с цел увеличаване ефективността на дейността им • Създаване на уч.модули за служителите в митн. лаборатории; • Преподготовка на служителите в митн. лаборатории; • Преподготовка на оперативните митн.служители за вземане на проби за анализ • Осигуряване на обучение на служителите, работещи в отделите за митн. разузнаване и разследване на наркотрафика, с цел получаване на специализирана квалификация и преквалификация 	ЦМЛ, НУЦ	Заинтересовани министерства и ведомства	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 20,1хил.€/год., • Програма ФАР 2002, Проект “Доизграждане на мрежа от митнически лаборатории”, част (ІВ) – 0.5 млн. € 	4 Необходими са лектори от ЦМУ и други институти и ведомства	Необходимо е оборудване за нуждите на обучението на митническите служители за вземане на проби за анализ
3. Осигуряване на възможност за придобиване на допълнително образование, вкл. компютърно	Постоянно	<ul style="list-style-type: none"> • Обучение по Международни икономически отношения и митническа политика – 150 обучени • Компютърна грамотност 	НУЦ	<ul style="list-style-type: none"> • УНСС, • Фирми, провеждащи чуждо-езиково обучение, • Фирми, провеждащи компютърно обучение, • Евромитници 	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 85,5хил.€/год., • необходими са външни средства 	17 + 2 лектори по ФАР	
4. Обучение на обучаващи	Етапно до	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвени 25 обучаващи по ОСП 	НУЦ	Заинте-	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 	57	

	2006	<ul style="list-style-type: none"> • Обучени по 10 обучаващи по всяка тема съгласно утвърдената уч. програма на БМА, вкл. и преподавателска • Обучени 60 обучаващи по модул "Митн. задължение" • Обучени 60 обучаващи по учебните програми за събиране и управление на бюдж. приходи 	РМД	ресовани министерства и ведомства	286,7хил.€/год. • необходими са външни средства	Увеличаване на щатните преподаватели в НУЦ и външни експерти	
5. Подобряване на техн. оборудване, свързано с нуждите на обучението	Етапно до 2006	Наличие на оборудване, позволяващо обучение в реална среда	НУЦ, ФСДУС		• ДБ - 5,03хил.€/год. • необходими са външни средства	1	Допълн. педагог. оборудване за онагледяване на уч. процес

- Административен капацитет за ЧР: общо 265 = 1,333 млн.€/год.

Задача 1.9. Борба с корупцията. Митническа етика.

Допълнителни стратегически документи:

- Декларация на СМС относно интегритета в митниците (Декларация Аруша, юли 1993г.)
- Стратегия на БМА за борба срещу корупцията и други неправомерни действия на митническите служители
- Кодекс по митническа етика
- План-програма “Митническа етика”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансиране	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Разработване и прилагане на Кодекс по митническа етика	2002	<ul style="list-style-type: none"> • Запознаване на всички служители • Намаляване броя на справедливите оплаквания от работата на митн.служители 	АПИО - Човешки ресурси и обучение, Инспекторат	Митн. Администрации на страни-членки	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 25,2хил.€/год., • Програма ФАР 1998, проект “Борба с корупцията в БМА” 	5	
2. Разработване и прилагане на програма за развитие и подкрепа за честно и професионално поведение на кадрите	Етапно до 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Действащ механизъм за контрол по изпълнението на политиката на етика • промяна в положителна посока на имиджа пред обществото • драстично намаляване на броя на жалбите 	Инспекторат, Дисц.съвет, АПИО	Митн. Администрации на страни-членки	ДБ - 100,6хил.€/год.	20	
3. Въвеждане на организация и процедури, свеждащи до минимум възможностите за злоупотреба с власт		<ul style="list-style-type: none"> • редовни и внезапни проверки и ревизии • наличие на системи, сигнализиращи на ръководителите за рискови фактори в структурите и персонала • наличие на системи, позволяващи взаимна обмяна на информация м/у правоприлагащите органи и митн. администрация относно митн. служители, заподозрени или с влязла в сила присъда • наличие на служби за получаване на оплаквания и сигнали за измами или неправомерно поведение на митн.служители 	Инспекторат, Дисц.съвет, АПИО РМД		ДБ - 603,6хил.€/год.	120	
4. Въвеждане на модул по обучение	Етапно до	Обучени служители	НУЦ,		• ДБ -	5	

по митническа етика	2006		Инспекторат		25,2хил.€/год. • необходими са външни средства		
---------------------	------	--	-------------	--	---	--	--

- Административен капацитет за ЧР: общо 150 = 0.755 млн. €/год.

Задача 2.1. Прилагане на митнически процедури, улесняващи законния трафик

Допълнителни стратегически документи:

- Конвенция за опростяване на формалностите при търговията със стоки (Конвенция за Единния административен документ)
- Международна конвенция за хармонизиране на граничния контрол на стоките
- Международна конвенция за опростяване и уеднаквяване на митническите процедури (Конвенция Киото)
- Проект “Улесняване на търговията и транспорта в Югоизточна Европа” на ИСЮЕ

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Предприемане на мерки за намаляване на времето, необходимо за митнически контрол, включително въвеждане на селективен контрол, основан на рисковия анализ	2002-2003	<ul style="list-style-type: none"> • Прилагане на “системата на едно гише” • Изграждане на мобилни контролни групи и засилване ефективността на структурите по разследване • Реорганизация – графици във връзка със сезонността 	МРП, МРР, РМД	МВР, МЗГ, МТрансп. БТПП	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 462,8хил.€/год. • Св.банка 	92	
1.1. Прилагане на опростени процедури при митническото оформяне	2003	Стартиране на системата за опростено деклариране и деклариране на място	МРП, МСА, ЕИМС	БТПП, Търговски оператори	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 347,1хил.€/год. • Св.банка 	69	
1.2. Прилагане на контрол въз основа на анализ на риска	2003	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на броя на контролираните превозни средства на границите с 50% • Улесняване на трафика на транзитни и празни камиони 	РМД		ДБ - 392,3хил.€/год.	78	
2. Сключване на договори за сътрудничество между митническата администрация и търговските оператори	Постоянен	Процедури за ускоряване на бързите доставки	АМ, АПИО ТП, МРП, МСА, МРР		ДБ - 25,2хил.€/год.	5	
3. Подписване на меморандуми за разбирателство с търговски компании и асоциации		Процедури за предварителен контрол на място на товарене	АМ, АПИО, ЕИМСМРР		ДБ - 25,2хил.€/год.	5	
4. Периодично информирание на митническите служители за новостите в областта на търговията на национално и международно равнище	2002г.	Процедури за периодично информирание на митническите служители	АПИО, ТП, РМД	БСК, БТПП	ДБ - 125,8хил.€/год.	25	

- Административен капацитет за ЧР: общо 274 = 1,378 млн. €/год.

Задача 2.2. Осигуряване на прозрачност в дейността на митническата администрация и подобряване на комуникацията и обратната връзка с икономическия, търговския сектор и обществеността

Допълнителни стратегически документи:

- Проект “Улесняване на търговията и транспорта в Югоизточна Европа” на ИСЮЕ
- План-програма “Улесняване на търговията и връзките с икономическите оператори”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Разработване на политика за партньорство между митническата администрация и икономическите оператори, както и с останалите правителствени институции	2002	Създаване на Митнически консултативен съвет (изчистване на противоречията в законодателството и прилагането му по отношение на търговския сектор и обществеността) – най-малко 4 заседания за година	АМ		ДБ - 75,5хил.€/год.	15	
2. Периодично и своевременно предоставяне на информация на икономическите оператори и обществеността по предложенията за изменения в митническото законодателство, процедури и документация	постоянно	<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на обратна връзка с прес-службите • Създаване (до 31.1.2002) и поддържане на Интернет-страница на АМ 	МСА, АПИО		ДБ - 75,5хил.€/год.	15	
3. Изработване и редовно актуализиране на брошури за обществеността и икономическите оператори, съдържащи информация за правомощията, свързани с митническата дейност	постоянно	Наличност на брошури във всички митнически служби и в ИНТЕРНЕТ	АПИО, МСА, “Митн. Хроника”		ДБ - 75,5хил.€/год.	15	

- Административен капацитет за ЧР: общо 45 = 0,226 млн. €/год.

Цел 3: Повишаване на ефективността при събирането на митни сборове и други държавни вземания от компетентността на БМА.

Задача 3.1. Осигуряване максимална събираемост на бюджетните приходи

Допълнителни стратегически документи:

- Списък на необходимите административни условия в областта на събирането на собствените ресурси на ЕО
- План-програма “Събиране на бюджетните приходи”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Разработване и прилагане на стратегия за събиране и управление на приходите	2002		ЦМУ, ФСДУС, МСА АПИО, РМД		ДБ - 191,1хил.€/год.	38	
2. Хармонизиране на митническата счетоводна система със счетоводните изисквания на ЕС във връзка със счетоводното регистриране и контрол на собствените ресурси на общия бюджет на ЕО		<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане в практиката на счетоводната система на ЕО за отразяване на възникналите митнически задължения в зависимост от принадлежността им към тип “А” или тип “Б” • Въвеждане на счетоводна система, използваща стандартизирани кодове за идентифициране на бюджетните приходи по тарифни позиции, по видове задължения (общо митническо задължение, свързано със системата ТАРИК, ДДС върху вноса, акцизи и др.) с оглед методите на плащане, митническите режими и задължените лица 	ФСДУС, МСА		ДБ - 407,4хил.€/год.	81	
3. Въвеждане на инструменти за максимално ограничаване на недосъбраните вземания		Въвеждане на ПК	ТП, ПК	МФ - АДВ	ДБ - 372,2хил.€/год.	74	
4. Изграждане на административни звена за провеждане на последващ	31.12.2003	• Създаване на отдели за последващ контрол в	ПК		ДБ - 855,1хил.€/год.	170	

контрол в митниците		митниците • Проверяване чрез последващ контрол на 10% от целия външнотърговски поток					
5. Въвеждане в практиката на отсроченото плащане на митническите задължения		Утвърдена процедура за разрешаване, начини, срокове и контрол на отсрочване плащането на митническите задължения	ФСДУС, МСА, АПИО РМД		ДБ - 25,2хил.€/год.	5	
6. Поемане изцяло администрирането на акцизния данък от митническата администрация			АМ	МФ			
7. Въвеждане на система за вътрешен финансов контрол, подчинен на необходимостта от одити за правилно изчисляване и осчетоводяване на традиционните собствени ресурси и подготвяне на вътрешни одитори за съвместни проверки с ЕК	2004	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно определяне на митните сборове • Функционираща система за извършване на планови и внезапни проверки на митническите учреждения • Ясно дефинирани правомощия, отговорности и задачи на органите, извършващи вътрешен финансов контрол • Анализ, контрол и свеждане до минимум на случаите на несъбрани държавни вземания 	ФСДУС	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 689,1хил.€/год. • НРАА: ДБ - 40хил.€ 	137	
8. Осигуряване на нормативна база за проверки от ЕС и от Европейската палата на одиторите			АПИО, АМ		ДБ - 75,5хил.€/год.	15	

- Административен капацитет за ЧР: общо 520 = 2,616 млн. €/год.

Задача 3.2. Изграждане на мрежа от митнически лаборатории

Допълнителни стратегически документи:

- План-програма “Митнически лаборатории”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Разработване на стратегия за изграждане, доизграждане и развитие на митническите лаборатории	31.12.2001	Утвърждаване на Стратегия за изграждане на мрежа от митнически лаборатории	ЦМЛ	АМ МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 20,1 хил.€/год. • Програма ФАР 2002 – Проект “Доизграждане на мрежа от митнически лаборатории”, част (В) – 0.5 млн. € 	4	Вкл. за т. 1.1. и т. 1.2 ФАР 2002 – 2,65 млн. €
1.1 Дооборудване на съществуващите Централна митническа лаборатория в София и Регионална митническа лаборатория в Русе с необходимата аналитична апаратура	Етапно до 2006г.	Покупка на лабораторно оборудване, даващо възможност за извършване на мин. 70 % от необходимите изследвания и митнически лабораторни експертизи в съответствие с отговорностите на митн. администрация	ЦМЛ	АМ МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 20,1 хил.€/год. 	4	Общо за всички лаборатории за 2002 – 35,5 хил. € ДБ- За София : 2003– 30 хил. € 2004– 25 хил. € 2005- 20 хил. € 2006 – 35 хил. € ДБ - За Русе: 2003– 20 хил. € 2004– 10 хил. € 2005- 10 хил. € 2006- 10 хил. €
1.2 Изграждане на регионални митнически лаборатории в Пловдив, Бургас (мобилна) и Варна и оборудване с необходимата аналитична апаратура	Етапно до 2006г.	<ul style="list-style-type: none"> • Увеличаване възможностите на митн. лаборатории и постигане на мин. 90% аналитична дейност за подпомагане на митн. администрация при установяване/доказване на естеството на стоките и предотвратяване на 	ЦМЛ	АМ МФ	ДБ - 15,1 хил.€/год.	3	ДБ - За Пловдив: 2003– 20 хил. € 2004– 10 хил. € 2005- 10 хил. € 2006- 10 хил. € ДБ - За Бургас: 2003– 15 хил. € 2004– 5 хил. € 2005- 5 хил. €

		незаконния трафик и стоки • Допълнително осигуряване на възможност за анализ на нефтопродукти от лабораторията в Бургас					2006- 5 хил. € ДБ - За Варна: 2003– 20 хил. € 2004– 15 хил. € 2005- 10 хил. € 2006- 15 хил. €
2. Създаване и прилагане на работеща система от митнически лаборатории и получаване на акредитация от националната служба по акредитация	31.12.2006	<ul style="list-style-type: none"> • Митн. лаборатории работят като единна система, която е снабдена с необходимия инструмен-тариум от аналитично обо-рудване и методи за ана-лиз за целите на тарифното класиране, произхода на стоките, обвързващата та-рифна информация, борба-та с незаконния трафик. • Въвеждане на система за контрол на качеството и акредитация на лабораторните методи за анализ в съответствие с изиск-ванията на ISO EN 17025. • Митническите лаборатории са в състояние да оказват необходимата техни-ческа и научна помощ на митническата администра-ция и по този начин под-помага изпълнението на нейната стратегическа цел за реструктуриране и модернизация в съответствие с изискванията на ЕС 	ЦМЛ	АМ, МФ, ИА “Българ-ска служба за акреди-тация”	Дб - 40,2хил.€/год.	8	
3. Въвеждане на единна система за разработване и предоставяне на резултатите от лабораторните	Етапно до 2006г.	Прилагане на стандартите за разработване и предо-ставяне на резултатите от	ЦМЛ, МСА	АМ, МФ	ДБ - 40,2хил.€/год.	8	

изследвания на митническите служби и заинтересованите страни		лабораторните изследвания на митн. служби и заинтересованите страни. Създаване на единна информационна лабораторна система (LIMS)					
4. Разработване на лабораторни методи за изпитване, отговарящи на основните цели на стратегията и хармонизирането им с европейската и световна практика	Етапно до 2006г.	Приемане на аналитичните процедури, залежали в нормативната база на ЕС	ЦМЛ	АМ, МФ	ДБ - 60,4хил.€/год.	12	

- Административен капацитет за ЧР: общо 39 = 0,2 млн. €/год.

Цел 4: Осъществяване на държавната митническа политика в борбата с митническите и валутни нарушения и престъпления

Задача 4.1. Засилване на граничния и вътрешния контрол

Допълнителни стратегически документи:

- Международна конвенция за хармонизиране на граничния контрол на стоките
- Международна конвенция за административна взаимопомощ за предотвратяване, разследване и ограничаване на митническите нарушения (Конвенция Найроби)
- Стратегия за рационализиране на граничните операции, прилагани от БМА
- План-програми “Разследване и правоприлагане” и “Граничен и вътрешен контрол”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансирване	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Създаване на цялостна система за митническо разузнаване и обмен на информация, подпомагаща разследващите и правоприлагащи структури	31.12. 2002	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на загубата на приходите за държавата, нелоялната конкуренция и на рисковете за потребителите • По-пълно прилагане на метода за анализа на риска 	МРР, МСА		<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 1649,8хил.€/год. • ФАР – вкл. към зад.1.4.,т.3 	328	
2. Прилагане на стратегията за рационализиране на граничните операции	2003г.	<ul style="list-style-type: none"> • Съвместни митнически операции; • Изграждане и развитие на отдели по митн.разузнаване и отдели по митн.разследване на контрабандата и митн. престъпления • Създаване на митнически контролни групи 	АПИО, МРР, РМД		<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 3270хил.€/год. • Програма ФАР 2002, Проект “Граничен и вътрешен контрол” - 0,5 млн. € 	650	ФАР 2002 - 2,5 млн. €
3. Подобряване на взаимодействието между митническата администрация и останалите служби, включени в дейността по граничния и вътрешния контрол		Промяна на ПМС №213,	АМ	МВР, МЗ, МЗГ, МРРБ, МТС, МС – ДАСМ Междуведомствен съвет по въпросите на ГКПП	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 50,3хил.€/год. • НРАА: ДБ – 0. 002 млн. € 	10	
4. Подобряване на сътрудничеството между контролните органи от двете	2003	<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане на митнически 	АМ, РМД	БТПП, МРРБ,	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 181,1хил.€/год. 	36	Трансгранично сътрудничество

страни на държавните граници		информационен лист • Размяна на екипи от служители		Митн. администрации на съответните страни	• Трансгранично сътрудничество м/у РБ и Румъния - ДБ • ФАР-Съвместен проект с Гранична полиция на обща стойност 2,5 млн. € - за РБ – 0,65млн. €		м/у РБ и Румъния - ДБ и ФАР-Съвместен проект с Гранична полиция на обща стойност 2,5 млн. € - за РБ – 0,6 млн. €
5. Ефективна защита на държавната територия срещу внос и износ на стоки, които са предмет на забрани и ограничения с оглед закрилата на живота на хората и животните, околната среда, обществото, националната сигурност и културното наследство и интелектуалната собственост	2003	• Своевременен обмен на информация относно защитените видове • Изграждане на бази за съхранение и спасяване на задържаните при контрабанда видове	МРР, ТП, АПИО, ЕИМС, РМД	МВР, МОСВ, МЗГ, Междуведомствен съвет по въпросите на ВПК	• Проект ФАР Институционално укрепване за прилагане на Регламент ЕС/338/97 за търговия с видове от дивата флора и фауна	Вкл. в т.2	
6. Разработване, използване и редовно преразглеждане на рисковите профили за всеки митнически пункт		Актуализиране на рисковите профили за всеки митнически пункт	МРР с останалите дирекции, РМД		• ДБ - 392,3хил.€/год. • Проект по Програма ФАР – към зад.1.4, т.3	78	

- Административен капацитет за ЧР: общо 1102 = 5,34 млн. €/год.

Задача 4.2. Оптимизиране на дейността по пресичане на незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори

Допълнителни стратегически документи:

- Стратегия за рационализиране на граничните операции, прилагани от БМА
- Правила на Агенция “Митници” за организацията на дейността по преодоляване и разкриване на незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори;
- Основни принципи на Агенция “Митници” за прилагане на Програмата на СМО “Алианс между митническите и търговския сектор за борба с наркотрафика
- План-програми “Разследване и правоприлагане” и “Граничен и вътрешен контрол”

Дейности	Дати за прилагане	Индикатори за изпълнение	Отговорно звено	Външни звена	Финансиране	Административен капацитет	
						ЧР	Инфраструктура и оборудване
1. Достигане на стандартите, установени от ЕС по отношение на техническото и кадрово обезпечаване на дейността.	Края на 2003г.	<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане и развитие на отдели по митн. разузнаване и разследване на престъпленията с наркотични вещества и прекурсори • Установяване и прилагане на критерии, отговарящи на възприетите европейски стандарти за подбор на персонала на отделите. • Развитие на бълг. митн. Кинология (създаване и функциониране на Митн. школа в района на гр.Балчик за обучение на водачи и кучета за търсене на наркотици) 	MPP – отдел MPPH	МФ	<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 1745,4хил.€/год. • Проект на ПРООНМКН и ФАР “Програма засилване възможностите на правоприлагащите органи за борба срещу наркотиците в ЮИ Европа. • Договор по програма ФАР (Проект за засилване на граничния контрол – т. 3) 	347	
2. Участие в специализирани международни звена по борба с наркотрафика	Постоянно	Аташиране на служители на БМА в международните звена	MPP - отдел MPPH	Заинтересовани структури и звена	ДБ - 25,2хил.€/год.	5	
3. Засилване на сътрудничеството и обмена на информация с правоприлагащите органи на държавния апарат и с органите на съдебната власт	Края на 2004г.	<ul style="list-style-type: none"> • Участие на АМ в изграждане на национален разузнавателен център по наркотиците, съвместно със специализираните служби на МВР • Участие на АМ в разработване на Нац. стратегия за борба с наркотиците 	MPP - отдел MPPH		<ul style="list-style-type: none"> • ДБ - 25,2хил.€/год. • Програма за партньорство за разработване на нац. стратегия за борба с наркотиците между Великобритания и РБ 	5	

- Административен капацитет за ЧР: общо 357 = 1,97 млн. €/год.

Приложение 3

СТРАТЕГИЯ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ, ВНЕДРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКА ИНТЕГРИРАНА МИТНИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (БИМИС)

Цел на стратегията – развитие и внедряване на Българската Интегрирана Митническа Информационна Система (БИМИС).

Необходимост от стратегия – изложената по-горе цел може да се постигне чрез съвкупност от дейности, подчинени на единна стратегия, така че от старата информационна технология да се премине към нова информационна технология.

ИЗХОДНО СЪСТОЯНИЕ

Законодателство – митническата дейност и свързаните с нея функции и задачи на митническата администрация се регламентират със Закон за митниците (ЗМ), Правилник за прилагане на Закона за митниците (ППЗМ) и други законови разпоредби.

Структура и организация на митническата администрация – централизирана система, обхващаща четири нива:

- Централно митническо управление (ЦМУ)
- Регионални митнически дирекции (РМД) (5)
- Митници (7)
- Митнически бюра и митнически гранични пунктове (97)

Информационни технологии – използваните в момента информационни технологии включват:

- Централизирано обхващане на митническите декларации в Информационно-изчислителен център на Министерство на финансите, където след обработка се извличат различни справки, необходими за Централното митническо управление и другите ведомства, и се предоставя получения масив на Националния статистически институт за разработването на статистиката на външната търговия.
- Множество продукти, базирани на DOS/Clipper, които не са свързани в интегрирана система – Пловдив, Русе, Кюстендил, Видин и др.
- Продукт АИС-Митници 3.0, базиран на съвременна платформа – UNIX/ INFORMIX и работещ в Митница Аерогара София и митническо бюро Търговски комплекс Европа, Митница Силистра, РМД Варна и четири от неговите бюра. Този продукт отговаря на критериите за база на БИМИС.

Хардуер и базов софтуер – поради ниското техническо ниво на хардуера и базовия софтуер в цялата митническа администрация, което не можеше да покрие изискванията за изграждане на съвременна информационна система, под ръководството на Министерство на финансите и чрез финансиране по силата на Решение на Министерския съвет № 488 от 17.09.1998 г.:

- през 1998 година бе закупено ново компютърно оборудване и базов софтуер
- от 01.01.1999 г. до 31.05.1999 г., бяха изградени от Ай Би Ем България структурни

кабелни системи във всички митнически учреждения, които бяха предадени като готови компютърни мрежи с инсталирани в тях компютри, сървъри и принтери, съгласно разпределението в Приложение № 1.

В сградите на ЦМУ (ул. Аксаков 1 и бул. Мария Луиза 22) бяха изградени структурни кабелни системи, функциониращото мрежово оборудване беше подобро. Скоростта и капацитетът на мрежата бяха засилени. В рамките на фибро-оптичната мрежа, която беше разработена за нуждите на държавната администрация в София, наетата линия между двете сгради беше заместена с фибро-оптична, посредством фибро-оптична линия бяха свързани ЦМУ с Министерството на финансите, а оттам и с всички останали министерства и държавни институции в София.

Целево състояние – изграждане и внедряване на Интегрирана Митническа Информационна Система, отговаряща (съответна) както на изискванията, заложи в План-програмите, така и на специфичните национални нужди в два аспекта:

- **Териториален** – да работи във всички митнически учреждения, определени за автоматизиране.
- **Функционален** – да обхваща всички функции и задачи на митническата администрация, заложи в ЗМ, ППЗМ и други нормативни разпоредби, предназначени за автоматизиране.

Компоненти на Стратегията за изграждане и внедряване на БИМИС – Стратегията включва в себе си два основни компонента – управление на проекта и реализация на проекта.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТА

Оперативно управление – оперативното управление на проекта по изграждане на Интегрираната Митническа Информационна Система ще се извършва от специализираните информационните звена в митническата администрация – дирекция “Митническа статистика и автоматизация” в ЦМУ и отделите “Митническа статистика и автоматизация” в РМД и митниците.

Глобално управление – през различните етапи от изграждането на БИМИС ще се налага вземане на важни решения, които са над компетентността на лицата, извършващи оперативното управление. Този вид управление се възлага на Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС, създаден със Заповед на Директора на Агенция “Митници”.

Решения – решенията на Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС влизат в сила след съгласуване с Дирекция “Управление и информационни технологии” в Министерство на финансите, с цел координиране с цялостната ИТ политика на Министерство на финансите.

РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТА

Реализация на техническата среда

Хардуер – закупени са сървъри, компютри, принтери и друга техника, интегрирани в

компютърни мрежи, на база изградените в митническите учреждения структурни кабелни системи. Възможно е в определени етапи от изграждането на БИМИС да се наложи закупуване на допълнителна техника, да бъде разширена мрежата в митническите учреждения и в ЦМУ, както и да се закупи ново оборудване и да се изградят нови структурни кабелни системи в новите митнически пунктове, каквито са предвидени по границите с Турция, Гърция и Македония.

Базов софтуер – след избора и доставката на операционната система – UNIX следва да се избере и закупи Системата за управление на база данни (СУБД). Съгласно договор между Министерство на финансите и “Информационно обслужване” АД от 28.12.1998 г. и допълнително споразумение №2 към него (приложение 2) закупуването и доставката ще се извърши от “Информационно обслужване” АД, а изборът ще се извърши чрез тръжна процедура, одобрена от Министерство на финансите. С цел разработване на конкурсните процедури за избора на СУБД, ЦМУ представи в Министерство на финансите документ “СУБД към БИМИС с оглед на специфичния за БМА критерий за избор”, одобрен от Надзорния съвет по изграждане, внедряване и развитие на БИМИС.

Комуникации – за целите на БИМИС са необходими комуникации, отговарящи на изискванията за високоскоростен трансфер, достоверност и защита на данните. Изграждането на подобни комуникации изисква значителни ресурси – финансови, време и човешки ресурси и поради тази причина е икономически оправдано да се разработи общо комуникационно решение в рамките на Министерство на финансите, което да обслужва и БИМИС. Изборът на изпълнители на комуникационното решение ще следва същите процедури както при СУБД (изложени по-горе). За да бъдат разработени съответните конкурсни процедури, ЦМУ представи на Министерство на финансите документ "Изисквания за комуникационното решение на БИМИС", одобрен от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС.

Внедряване на приложната среда – митническата администрация разработва БИМИС, използвайки като основа софтуерния продукт АИС-Митници, който е в съответствие с новото митническо законодателство (версия 3.0) и е собственост на ЦМУ. Това решение се основава на Предложението на членовете на Надзорния съвет по програма Фар, взето на срещата, проведена на 13.01.1999г., одобрено от директора на Агенция “Митници” (Приложение 3) и от следващото го (по предложение на директора на Агенция “Митници”) Решение на Министерски съвет № 522 /21.07.1999г. за отмяна на Решение на Министерски съвет № 1186 / 17.09.1996г. за избор на софтуерния продукт ASYCUDA като основа на митническата информационна система (Приложение 4).

РАЗРАБОТВАНЕ НА БИЗНЕС (ТЕХНОЛОГИЧЕН) МОДЕЛ НА МИТНИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ

Подход – завършеният бизнес модел на митническата дейност представлява технологично описание на разнообразието от функции и задачи, възложени

на митническата администрация по силата на Закона за митниците, Правилника за неговото прилагане и други нормативни разпоредби на законово и подзаконово равнище. Разработването на завършен бизнес (технологичен) модел на подобна сложна и обхватна дейност изисква значително време и ще отложи благоприятните (полезни, ефективни) резултати от информационната система в краткосрочен план. За тази цел, с оглед ускоряване на процеса по развитието на БИМИС и отчитане на достъпността на софтуерния продукт АИС – Митници, разработването на завършения бизнес модел на митническата дейност ще се извърши поетапно. Следвайки този подход, етапите от развитието на бизнес модела определят до голяма степен етапите на разработване и внедряване на БИМИС и по тази причина обхватът на всеки етап от развитието на бизнес модела (групите функции и задачи, които ще бъдат описани в дадения етап) е определен от Надзорния съвет по изработване, внедряване и развитие на БИМИС, като се имат предвид, от една страна, приоритети на митническата администрация и международните ангажименти, които е поела, и от друга, наличните ресурси – IT специалисти, средства и т.н.

Изпълнители – поетапното разработване на бизнес модела се извършва съвместно от експертите, компетентни по съответния етап, и IT специалистите.

Одобрение – всеки етап се одобрява от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС и става неразделна част от тази стратегия.

РАЗРАБОТВАНЕ НА ЦЕЛЕВИЯ МОДЕЛ НА БИМИС

Подход – завършеният целеви модел на БИМИС представлява детайлно описание, на всички равнища на митническата администрация, на функциите на информационната система, групирани в под-системи, които покриват завършения бизнес модел на БИМИС. В този смисъл разработването на целевия модел на БИМИС ще се осъществява на етапи, идентични с подхода за разработване на бизнес модел на митническата дейност. Обхватът на целевия модел на всеки един от етапите включва пълно описание, на равнищата на митническата администрация, на функциите на БИМИС, който покриват частта от митническата дейност, включена в съответния етап от разработването на бизнес модела.

Съответствие с критериите за присъединяване в митническата област – всеки етап от разработването на целевия модел е съобразен с критериите на План-програмата в ключовата област “Компютързация на митниците” и отчита резултатите от анализа на несъответствията.

Изпълнители – поетапното разработване на целевия модел се извършва съвместно от експерти, компетентни в рамките на съответния етап, и от IT специалисти.

Одобрение – всеки етап се одобрява от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС и става неразделна част от тази стратегия.

Определение за етапите на изграждане и внедряване на БИМИС – етапите са времево планиране на последователно и постепенно изпълнение на целевия модел и неговото внедряване в отделни митнически учреждения. Всеки етап се състои от следните основни елементи:

Функционален обхват – функциите от целевия модел на БИМИС, които ще бъдат разработени и/или внедрени в рамките на етапа.

Териториален обхват – митническите учреждения, в които ще бъдат внедрени и пуснати в действие функциите, включени във функционалния обхват на етапа.

Времетраене – целият период за изграждане и/или внедряване на функциите, включени във функционалния обхват на етапа, в митническите учреждения, посочени в териториалния обхват на етапа.

Основните елементи на всеки етап са определени от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС, като се отчитат приоритетите на митническата администрация и поетите от нея международни ангажименти, от една страна, и ресурсната обезпеченост (IT специалисти, финанси и др.), от друга, както и зависимостта от изпълнението на другите дейности, свързани с изграждането на БИМИС (изграждане на комуникации от Министерството на финансите, организиране на обучение от “Информационно обслужване” АД и т.н.).

Основните елементи на всеки етап са определени в План-задание за етапа, което е одобрено от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС.

Реализация на етап I на изграждането и внедряването на БИМИС – при реализацията на етапа се спазва следната последователност от действия:

- **Възлагане организацията на изпълнението на етапа** – организацията на изпълнението на етапа се възлага на “Информационно обслужване” АД, съгласно Договор между него и Министерство на финансите от 28.12.1998г. и Допълнително споразумение 2 към него от 31.05.1999г.
- **Разработване на План за етап I от изграждането и внедряването на БИМИС** – той е одобрен от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС и включва функционалния обхват на етапа (функциите, включени в целевия модел за първия етап), териториалния обхват на етапа (митническите учреждения, които ще бъдат покрити от първия етап), описание на дейностите и тяхното разпределение през цялото времетраене на етапа (план- график), оценка на необходимите за етапа ресурси – кадри, финанси и др.
- **Избор на под-изпълнители** – съгласно чл. 7 от Допълнително споразумение 2 от 31.05.1999г. към Договора между “Информационно обслужване” АД и Министерството на финансите от 28.12.1998г. изборът на под-изпълнители ще се извърши чрез конкурсна процедура, одобрена от Министерството на финансите. С оглед провеждането на конкурсните процедури за избор на под-изпълнители ЦМУ представя на Министерството на финансите одобрен “План за действие за етап I от изграждането на БИМИС” с анекс целеви модел на първия етап на БИМИС, бизнес модел на митническата дейност за първия етап, нормативни документи, уреждащи митническата дейност, както и пълната документация за софтуерния продукт АИС-Митници, който ще бъде в основата на БИМИС.
- **Разработване на Техничко-икономически проект за етапа** – на базата на документите, представени при избора на под-изпълнителите и след анализ на несъответствията между АИС – Митници 3.0, определен като основа на БИМИС, и Целевия модел на БИМИС за първия етап, организаторът на прилагането на етапа и

избраният под-изпълнител разработват Технико-икономически проект за етапа, който е одобрен от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС.

- **Същинска реализация на етапа** – изпълнение на дейностите, определени за този етап съгласно Плана – разработване на функциите на системата, внедряване, тестване. Това се осъществява под контрола на служителите по т.V.1 от Стратегията.
- **Обучение** – обучението се провежда съгласно Програмата за обучение, която ще бъде одобрена от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС и ще бъде неразделна част от тази стратегия. Програмата за обучение ще се състои от три части: обучение на системни администратори (ОС, СУБД), обучение на приложни администратори и обучение на потребителите на БИМИС. След утвърждаването на програмата за обучение, нейното прилагане ще бъде осигурено от “Информационно обслужване”АД, съгласно чл. 2-6 от Договора между “Информационно обслужване”АД и Министерство на финансите от 28.12.1998г.
- **Приемане на резултатите от етапа и пускане в нормално функциониране (експлоатация)** – комисии, назначени от директора на Агенция “Митници”, оценяват и протоколират постигнатите през етапа резултати, на базата на което Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС утвърждава цялостното приемане на етапа и разрешава пускането на системата в нормално функциониране (експлоатация).
- **Провеждане на дейности, свързани с нормалното функциониране (експлоатация) на БИМИС** – от момента на пускане в нормална експлоатация трябва системно да се извършват специфични дейности, свързани с експлоатацията, с цел да бъде осигурено правилното и надеждно функциониране на системата. За тази цел, съвместно с дирекция “Управление и информационни технологии” на Министерство на финансите, е разработен документ “Дейности по функционирането на БИМИС”, като се отчита и договорът между “Информационно обслужване”АД и Министерство на финансите от 28.12.1998г. Този документ описва в детайли дейностите по експлоатацията на БИМИС и определя служителите, отговорни за тяхното извършване. Той е утвърден от Надзорния съвет по изграждане и внедряване на БИМИС и става неразделна част от тази стратегия.

Прилагане на следващите етапи от изграждането и внедряването на БИМИС – то се осъществява съгласно описаната по-горе последователност на дейностите, чието съдържание може да бъде променено преди започването на етапа, като се отчита неговия специфичен характер.

АНЕКСИ (НЕ ПРИЛОЖЕНИ)

Анекс 1 – Разпределение на компютърното оборудване и базисния софтуер

Анекс 2 – Допълнително споразумение 2 от 31.05.1999г. към договора между Министерството на финансите и “Информационно обслужване”АД и договор между Министерството на финансите и “Информационно обслужване”АД от 28.12.1998г.

Анекс 3 – Паметна бележка от г-жа Тончовска, началник на отдел “Институционално изграждане и програма Фар” до г-н Минев, директор на Агенция “Митници”, относно Протокола от срещата на Надзорния съвет по програма Фар на 13.01.1999г., Протокол от срещата на Надзорния съвет по програма Фар на 13.01.1999г. и Предложение на членовете на Надзорния съвет по програма Фар

Анекс 4 – Решение на Министерски съвет №522/21.07.1999г.

РЕЗЮМЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЦИОНАЛИЗИРАНЕ НА ГРАНИЧНИ ОПЕРАЦИИ, ПРИЛАГАНИ ОТ БЪЛГАРСКАТА МИТНИЧЕСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за рационализиране на граничните операции се основава на Бизнес Стратегията (БС) и Детайлизирания План за Действие (ПД) за прилагане на целите и задачите, включени в БС, целите на държавната фискална политика, националното законодателство и подготовката на Република България за присъединяването ѝ в Европейския Съюз (ЕС). Стратегията определя главните приоритети, цели и области на действие на АМ в областта на засилване на граничния контрол и определя методите за тяхното постигане.

Вземайки под внимание факта, че България е транзитна страна, както и перспективата за бъдещо членство в Европейския Съюз, необходимо е да се изготви преглед на методите за контрол, прилагани на границите. Тази Стратегия и Планът за Действие въвеждат рамката на дейности, подготвящи България да осигури правилно и еднакво прилагане на Европейското Законодателство по външните граници на Европейския Съюз.

РОЛЯТА НА БЪЛГАРСКАТА МИТНИЧЕСКА АДМИНИСТРАЦИЯ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГРАНИЧНИЯ КОНТРОЛ

Българската Митническа Администрация отговаря за митническия граничен контрол на стоки и превозни средства, както и за митническо оформяне и митнически и валутни нарушения и измами, защита на правата върху интелектуалната собственост, и т.н.

Българската Митническа Администрация прилага митническо законодателство, което до голяма степен е хармонизирано с *acquis communautaire*. Митническото оформяне се осъществява в митнически служби, по границите и на територията на страната, което улеснява граничните процедури. Ще бъде достигнато значително подобрене на граничните операции с въвеждането на Българската Интегрирана Митническа Информационна Система (БИМИС).

Българската Митническа Администрация обръща голямо внимание на борбата срещу митническа измама, незаконен трафик и валутни нарушения. Българската Митническа Администрация е постигнала добри резултати по отношение на броя на разкриване и конфискация на хероин.

Българската Митническа Администрация е в процес на въвеждане на методи за рисков анализ, които са в пълно съответствие с тези, прилагани в страните-членки. Граничният контрол се основава на селективност на подозрителни стоки, пътници и технически превозни средства. Разработени са индивидуални рискови профили на граничните митнически пунктове, вземайки под предвид спецификата на дадения

регион. Анализирани са факторите, свързани с конкретен вид риск, свързан с рисковото ниво на рисковия регион. Разработени са селективни профили на регионално ниво на контрол на превозни средства, пътници и товари.

За 2002г. се планира по-нататъшно подобрене на ефективността на операции граничен контрол посредством разработването на модул "Рисков анализ и селективност" към БИМИС. Допълнителен положителен ефект на граничния митнически контрол ще се постигне чрез рационализиране на вътрешния контрол на територията на страната чрез осъществяване на контрол от мобилни митнически групи и въвеждане на последващ контрол.

Република България е приела законна рамка, която гарантира защита на правата върху интелектуалната собственост в пълно съответствие с *acquis communautaire*, включително и гранични мерки за защита на правата на интелектуалната собственост. Постигнато е задоволително ниво на сътрудничество между всички институции, участващи в борбата срещу пиратството и нарушение на правата върху интелектуалната собственост.

Изпълнявайки функциите си, свързани с граничния контрол, Агенция "Митници" поддържа политика на преразпределяне на персонала и осигуряване на подходящо обучение. Българските гранични пунктове имат еднородна структура, зависеща от спецификата на съответния вид превоз.

Понастоящем граничните пунктове са 51, като ще бъдат отворени още 7. Предприети са мерки за подобряване на информационния обмен и комуникации между граничните пунктове и митническите администрации.

Осъществява се граничен контрол и от властите на Национална Гранична Полиция, които са отговорни за сигурността на държавната граница и контрол на пътници. Медицинско-санитарните, ветеринарните, фитосанитарните, и стандартизационните органи, както и други гранично-контролни власти също изпълняват специфичните си задължения в рамките на граничните операции.

Сътрудничество с други администрации, осъществяващи граничен контрол, включително и Националната Гранична Полиция, ще бъде развито с оглед на ефективно разпределение и ясно различаване на компетенциите между властите съобразно Международното Споразумение за хармонизиране на граничния контрол на стоки и Инструкция за съдействие между митническите власти и Министерството на вътрешните работи, която е в процес на изменение.

Законната основа за институционално сътрудничество в контекста на граничния контрол е в процес на модернизирание. Беше основан Междуведомствен съвет по въпроси, свързани с гранично контролните пунктове, където фигурират всички гранично-контролни власти. Главната задача на Съвета е подобряването на координацията между тези служби с цел ускоряването на граничните преходи.

Установено е много добро сътрудничество между Агенция "Митници" и администрациите на съседни страни. Допълнителен напредък в тази област ще се постигне чрез създаването на общи гранични пунктове със съседните държави.

ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА АГЕНЦИЯ "МИТНИЦИ" В ОБЛАСТТА НА ГРАНИЧНИЯ КОНТРОЛ

Главната цел на Агенция "Митници" е улесняването на законния превоз на пътници и стоки, като осъществява систематичен и ефективен митнически контрол на

пристанищата, летищата и граничните пунктове на територията на страната. В този контекст, най-висок приоритет се поставя върху бъдещите външни граници на ЕС.

Фактът, че повечето български граници ще се превърнат във външни граници на разширения Европейски Съюз и разновидността на границите (земни, морски, речни и въздушни граници) изисква стратегическите цели на АМ да бъдат насочени към:

- подобряване на сътрудничеството с митническите администрации на съседните страни и намаляване на времето за митнически контрол на границата;
- подобряване на сътрудничеството с други администрации, осъществяващи контрол по границата;
- увеличаване усилията за борба с митнически и валутни нарушения и измами;
- осигуряване на достатъчен и квалифициран персонал за подпомагане на граничния контрол;
- осигуряване на инфраструктура, технически съоръжения и оборудване за подпомагането на митническия контрол;
- развитие на връзки с търговията и обществеността

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ:

Целите и задачите на АМ се основават на следните главни стратегически документи:

- Европейско споразумение за асоцииране
- Партньорство за присъединяване
- Национална стратегия за членство на България в ЕС
- Преговорна позиция по глава 25 “Митнически Съюз”
- Национална програма за приемане на достиженията на правото на Европейските общности
- Декларация за одобрение на Пред-присъединителната подготвителна стратегия за митническата и данъчната администрации
- Национална стратегия за подготовка на Агенция “Митници” за членство в ЕС и нейната програма за изпълнение
- Бизнес Стратегия на Агенция “Митници”
- Детайлизиран план на действие за изпълнение на целите и задачите, включени в Бизнес Стратегията на АМ
- Окончателен доклад на г-н Rainer Beussel, координатор по проекта “Засилване на граничния контрол”

Цел 1: Подобряване на сътрудничеството с митническите администрации на съседни страни и намаляване на времето за митническо оформяне на границата

Задачи:

- развитие на законодателна основа, включваща двустранни споразумения, необходими за създаването на общи гранични пунктове/постове със съседни страни с цел улесняване и ускоряване на граничния контрол и създаване на структура за ИТ мрежа, осигуряваща възможности за обмен на информация в реално време
- подписване на двустранни споразумения и осъществяване на общи гранични постове/съвместни гранични операции със съседни страни
- облекчение на митническите формалности на граничните постове чрез изпълнение на общи гранични постове/съвместни гранични операции със съседни страни

Цел 2: Подобряване на сътрудничеството с други администрации, осъществяващи контрол по границата

Задачи:

- развитие на ново законодателство за организацията на граничните пунктове съобразно с Международното споразумение за хармонизиране на граничния контрол на стоки
- подобряване на сътрудничеството с Министерството на вътрешните работи, включително и с Националната гранична полиция
- подобряване на сътрудничеството с други гранично-контролни власти

Цел 3: Засилване на борбата срещу митнически и валутни нарушения и измами

- оптимизация на дейностите по изпълнението и функционирането на рискови анализи и селективни техники за митнически контрол, осигуряване на систематичен, щателен, гъвкав и еднакво прилаган митнически контрол
- подобряване на дейностите, свързани с разузнаване и разследване и създаване на екипи контрабанда и митническа измама
- подобряване дейностите, свързани с разузнаване и разследване на наркотрафика и по-нататъшно развитие на административни структури за борба с наркотрафика
- осигуряване на необходимите митнически правомощия в областта на разузнаването и приемане на съответните поправки в законодателството
- осъществяване на вътрешен контрол чрез мобилни митнически групи и приемане на уместни поправки в законодателството
- осигуряване на необходимите митнически правомощия, позволяващи самостоятелно контролиране на контролирани доставки
- подобряване на Инструкцията за условията на сътрудничество между митническите власти и Министерството на вътрешните работи за предотвратяването и разследването на митнически и валутни нарушения
- въвеждане на последващ контрол

Цел 4: осигуряване на достатъчен и квалифициран персонал за подпомагане на граничния контрол

Задачи:

- подобряване на професионалната квалификация на митническите служители и организиране на специализирана подготовка в областта на граничния контрол в рамките на Стратегията за организация и управление на човешките ресурси
- развитие на план за разпространяване на задачи в граничните митнически бюра, вземайки под внимание техните особености
- развитие на система за осигуряване на допълнителен персонал на граничните пунктове, вземайки под внимание засиления трафик
- издаване на наръчник за дейностите на митническите служители

Цел 5: Осигуряване на инфраструктура, технически съоръжения и оборудване в подкрепа на митническия контрол

Задачи:

- създаване на специализирано звено в митническата администрация за организиране, планиране и развитие на инфраструктура, инсталиране и техническо оборудване, както и техническо сътрудничество със съседни страни и създаване на база данни за модернизирани контролни техники
- подобряване инфраструктурата на граничните пунктове и по-специално на бъдещите външни граници на Европейския Съюз
- подобряване на техническото оборудване на граничните пунктове, базирано на анализи на изпълнението на техните дейности.
- достигането на пълна оперативен капацитет на БИМИС.

Цел 6: Развитие на връзки с икономическите оператори и обществеността

- издаване на информационни брошури за дейностите, извършвани по границата
- осигуряване на ясна и навременна информация за икономическите оператори и обществеността относно промени в законодателството, процедурите и документационните изисквания

ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите към стратегическите цели ще бъдат финансирани от Държавния бюджет, Програма Фар, Бюрото за техническа помощ ТАІЕХ към Европейската комисия, както и проекта на Световната Банка “Улесняване на търговията и транспорта в Югоизточна Европа”.

Част от проектите ще бъдат изпълнени без допълнителни инвестиции. През 1998 и 2000г., част от тях бяха финансирани от фондове на програма ФАР, включително 1998, 2001 и 2002 Национални Програми на Фар, Програма на Фар 2000 за Трансгранично сътрудничество между България и Румъния, 1998 – 2001 съвместна UNDCP/Програма на Фар за Засилване на капацитета по прилагане на закона за борба с наркотрафика в Югоизточна Европа. Оставащите средства към тези програми ще бъдат разпределени главно за обучение, консултации и доставяне на оборудване. Предвидената сума за финансиране по програмата Фар 2002 зависи от споразумението, което ще бъде постигнато между Министерството на външните работи на България и Европейската Комисия. Източниците на средствата за 2003 – 2004 подлежат на промяна.

РЕЗЮМЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Главен приоритет на Българската митническа администрация (БМА) е развиването на високо ефективна митническа администрация с добре обучен персонал и пълен капацитет за прилагането на *acquis communautaire* в митническата област.

Основните задачи на БМА в областта на човешките ресурси са:

- Изготвяне на предложения по проекти за управление на човешките ресурси въз основа на оценка на действащата в момента система и Бизнес стратегията на БМА;
- Приемане на инструкции, насочени към подобряване на нормативната база, регулираща управлението на човешките ресурси в Агенция “Митници”;
- Актуализиране на вътрешните разпоредби и по-нататъшно изясняване на съответните задължения на митническите служители;
- Актуализиране на системата за мотивация;
- Обезпечаване развитието на кариерата въз основа на професионалното представяне на служителите;
- Засилване вниманието на обществеността по отношение на престижа, свързан с работата в митническата администрация;
- Разработване на методология за допълнителна мотивация на митническите служители;
- Разработване на методология за ефективно преразпределение на човешките ресурси и назначаване на нов персонал;
- Периодично актуализиране на длъжностите, натовареност, рангове, таблици за възнагражденията;
- Развитие на управлението, основаващо се на професионалното представяне на служителите и системата за оценяване;
- Актуализиране на длъжностните характеристики за всички административни нива и длъжности в администрацията;
- Разработване на система за определяне на единни критерии при подбора и назначаване на служители в системата на БМА.

РЕЗЮМЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА В МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Основните цели на Българската митническа администрация (БМА) по отношение обучението на персонала са:

- Изграждане на звено по обучението, което да подпомага прилагането на Бизнес стратегията на БМА;
- Обеспечаване на безпрепятственото внедряване на иновации;
- Мотивиране на митническите служители в тяхното професионално развитие;
- Въвеждане на дългосрочно планиране на обучението, основаващо се на задълбочен анализ на съответните нужди и приоритети;

Националният Учебен Център (НУЦ) координира и контролира всички форми на обучение и дейности на национално и регионално ниво. НУЦ отговаря за:

- изработване и прилагане на програми за обучение на обучаващите се, преподавателите и супервайзърите (наставници);
- разработване на правила, идентифициращи нуждите от обучение;
- разработване на модули за обучение по определени теми с оглед уеднаквяване методологията за обучение;
- организиране на опреснителни курсове за преподаватели по практически проблеми;
- актуализиране на програмите за обучение на супервайзърите (наставниците);
- начално обучение на митническите инспектори;
- обучение на оперативния персонал;
- обучение на супервайзърите (наставниците);
- езиково обучение, включително и изучаване на балкански езици;
- обучение на преподавателите.

ОБУЧЕНИЕ, ПРИДОБИВАНЕ НА ПО-ВИСОКА КВАЛИФИКАЦИЯ

Специализираното обучение за придобиване на по-висока квалификация обезпечава осигуряването на професионално обучение с оглед необходимостта от адаптиране към новите изисквания на работното място. Освен обучението, основаващо се на нововъведените митнически правила, специализирано обучение се извършва в случаите:

- свързани с ротация или промяна на длъжността;
  - когато е налице необходимост от ad hoc обучение по определени теми;
  - когато извършването на митнически дейности, свързани с икономическия профил на района, в който е разположено митническото учреждение, изисква допълнително обучение;
  - когато е необходимо допълнително обучение по въпроси от международната търговия, свързани с митническата дейност. Понастоящем се провежда едногодишен курс – задочно обучение по Международни икономически отношения и митническа политика съвместно с Центъра за следдипломна квалификация по международна икономика и международно право към Университета за национално и световно стопанство.
- Съществува възможност и за специализации в чужбина, както и за по-нататъшно обучение.

ДРУГ ВИД ОБУЧЕНИЕ

Обучението също така включва и:

- провеждането на компютърни курсове и
- интензивни чуждоезикови курсове по митническа терминология.

ОЦЕНКА НА ОБУЧЕНИЕТО

Оценката на обучението дава възможност да се определи неговата ефективност и разходна целесъобразност, което ще спомогне за подобряване на обучението за бъдеще.

Критериите за оценка ефективността на обучението се основават на:

- уменията, придобити от обучаващите се след завършването на даден курс;
- подобряване на професионалната изява като резултат от придобитите умения;
- степената на усвоена информация в сравнение с информацията, предадена по време на курса;
- степената, до която обучението е подпомогнало ръководството в постигане на целите в тази област.

ПОДБОР И ОБУЧЕНИЕ НА ПРЕПОДОВАТЕЛИТЕ

Преподавателите трябва да притежават:

- висока професионална квалификация;
- способност за предаване на информация по ясен начин;

добри комуникационни и преподавателски умения;
способност за обективна оценка;

Минималните стандарти на Европейския съюз, свързани с постигането на ефективно обучение в митническата област, изискват то да бъде извършвано от преподаватели, които са преминали обучение за:

представяне на информация пред група от хора;
използване на методите – “ролеви игри” и “разглеждане на казуси”;
използване на визуални материали;
мотивиране и поддържане интереса на обучаващите се по въпроси, свързани с обучението;
планиране, управление и оценка на периодите на обучение;
работа в екип;
оценка на представянето.

Необходим е много прецизен подбор на супервайзърите (наставниците), които ще обучават кандидатите за митнически служители на техните работни места. Изискванията на Европейския съюз по отношение на супервайзърите са:

професионални знания: теоретична подготовка и практически опит;
желание за работа с обучаващите се;
добри комуникационни умения и работа в екип;
изграден авторитет сред колегите;
професионални умения – ценностни критерии: честност, безпристрастност, учтивост, лоялност и т.н.

РЕЗЮМЕ НА СТРАТЕГИЯТА НА БМА ЗА БОРБА СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА И ДРУГИ НЕПРАВОМЕРНИ ДЕЙСТВИЯ НА МИТНИЧЕСКИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Борбата срещу корупцията е първостепенен приоритет на БМА. Целта на тази Стратегия е да определи мерките и дейностите, насочени към предотвратяване на корупцията или други неправомерни действия, извършени от митническите служители.

Мерките, ограничаващи възможностите за корупция и други неправомерни действия на митническите служители (превантивен подход) предвиждат:

- изменения на нормативната база, регулираща борбата с корупцията;
- подобряване на сътрудничеството с други правоприлагащи органи;
- подобряване на сътрудничеството с митническите администрации на други страни;
- провеждането на политика за прозрачен подбор на персонала, основаваща се на ясни и еднозначни критерии;
- назначаване със срок за изпитване на всички новопостъпили служители;
- провеждане на подходящо професионално обучение, концентрирано върху въпроси, свързани с интегритета и етиката;
- осигуряване на подходящо възнаграждение на митническите служители в рамките на възможните лимити;
- създаване на фондове за мотивация;
- осигуряване на допълнителни социални придобивки (жилища и здравно обслужване);
- усъвършенстване на системата за ротация на персонала;
- усъвършенстване на вътрешната система за налагане на санкции в съответствие с антикорупционните приоритети;
- система за атестиране на служителите;
- усъвършенстване на системата за вътрешен и външен одит, включващо:
  - засилване ролята на Инспектората при осъществяване на своите функции в областта на вътрешния контрол;
  - изграждане на специални групи (екипи) за мониторинг и проследяване;
  - създаване на звено за последващ контрол;
- усъвършенстване на системата за получаване и съхраняване на подадени жалби относно неправомерните действия на митнически служители и предприемане на съответните действия;
- осигуряване на техническо оборудване;

- автоматизиране на митническите процедури с оглед гарантиране еднаквото прилагане на законодателството;
- изграждане на открити и прозрачни отношения с бизнес операторите и обществеността.